

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง ความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีที่
กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่าย
ขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

จัดทำโดย พันตำรวจโท ไพศิษฏ์ สังคหะพงศ์
รหัส 8043

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 8 ปี 2559
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง ความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีที่
กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่าย
ขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

จัดทำโดย พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์
รหัส 8043

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 8 ปี 2559
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ.....

(เอกอัครราชทูต สุจิตรา หิริญพฤษ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พลอย สืบวิเศษ)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาส่วนบุคคลชิ้นนี้มุ่งพิจารณาเรื่อง “ความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับในกรณี ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษ (Department of Special Investigation-DSI) จะเข้าเป็นสมาชิกหรือ เครือข่ายขององค์การตำรวจสากล (International Criminal Police Organization-INTERPOL) เนื่องจากผู้เขียนเล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่กรมสอบสวนคดีพิเศษควรที่จะขยาย ช่องทางความร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของนานาชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ใน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ในการทำงาน การฝึกอบรม ในอันที่จะพัฒนาหน่วยงานและบุคลากรในหน่วยงานให้มีความเป็นสากลยิ่งขึ้น

ในปัจจุบันอาชญากรรมซึ่งมีลักษณะข้ามชาติได้พัฒนารูปแบบการกระทำความผิด มีการ กระทำลักษณะเป็นองค์กร ยากต่อการที่ประเทศหนึ่งประเทศใดจะสามารถจัดการกับปัญหาเหล่านี้ ด้วยตนเอง จำเป็นต้องมีการร่วมมือกันในระดับหน่วยงานกับประเทศต่างๆ ดังนั้น ช่องทางการ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศผ่านทางองค์การตำรวจสากลจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่กรม สอบสวนคดีพิเศษควรที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม

ในการดำเนินการศึกษานี้ ผู้เขียนได้ใช้แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ ศักยภาพ (SWOT Analysis) ของ Mr. Albert Humphrey เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และ ประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กรในการตัดสินใจถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ที่กรมสอบสวน คดีพิเศษ จะได้รับในการติดต่อกับองค์การตำรวจสากล ในการดำเนินการศึกษาผู้เขียนยัง ได้สรุปรายละเอียดเกี่ยวกับองค์การตำรวจสากล สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (National Central Bureau-NCB Bangkok) และกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้ผู้สนใจได้เข้าใจใน อานาจหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเหล่านั้นประกอบในการอ่านรายงาน การศึกษานี้ด้วย

ในบทที่ 4 ผู้เขียนได้สรุปผลการศึกษาว่ามีความจำเป็นที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าร่วม เป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล อย่างไรก็ตาม กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิก (Member) ขององค์การตำรวจสากลได้เนื่องจากธรรมนูญและนโยบายขององค์การตำรวจสากล กำหนดให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้แต่เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งขณะนี้ก็มีกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่นี้อยู่ แต่กรมสอบสวนคดีพิเศษ สามารถขอเข้าเป็นหน่วยงานภายในประเทศสมาชิกที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจ สากล (Institution authorized by NCB to directly access to the Interpol information system) ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB Bangkok) เสียก่อน ซึ่งจากการประสานงานกันระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสำนักงาน กลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยนั้น สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย เห็นชอบ ในแนวคิดนี้และจะอนุญาตให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลได้ ซึ่งสอดคล้องกับธรรมนูญและนโยบายขององค์การตำรวจสากล ผู้เขียนยังจะได้เสนอ แนวทางการ

ดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมเพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถดำเนินการ ไปสู่เป้าหมาย
นี้ได้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับ กรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล รวมทั้งเพื่อเสนอแนวทางที่กรมสอบสวนคดีพิเศษควรจะดำเนินการต่อไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายดังกล่าว เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันกรมสอบสวนคดีพิเศษควรเร่งหาช่องทางการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกัน อีกทั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และการฝึกอบรมร่วมกันอันจะเป็นการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในองค์กรให้มีขีดความสามารถในการทำงานมากขึ้น

การจัดทำรายงานการศึกษานี้จะสำเร็จลุล่วงลงไม่ได้หากปราศจากการสนับสนุนของบุคคลที่กล่าวต่อไปนี้ ผู้เขียนจึงขอแสดงความระลึกถึงและขอบพระคุณบุคคลต่างๆ ที่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือในการจัดทำรายงานการศึกษานี้ ดังนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษา เอกอัครราชทูต สุจิตรา ทิรัญพฤษ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ พันธ์พรประสิทธิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลอย สีวิเศษ สำหรับคำแนะนำ คำชี้แนะที่มีค่าอย่างยิ่งต่อการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ ทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบและโครงสร้างรายงาน จนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดทำรายงานการศึกษานี้จนสำเร็จ

ขอขอบพระคุณ พลตำรวจตรี อภิชาติ สุริบุญญา ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ Mr. Dayuth Ly ตำแหน่ง Head of ICPO-INTERPOL สำนักงานองค์การตำรวจสากลภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก (Liaison Office for Asia and South Pacific-LOBANG) ที่ได้ให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำรายงานการศึกษานี้กับผู้เขียน

ท้ายสุดขอขอบพระคุณ นางสาวภัทรรัตน์ หงษ์ทอง ผู้อำนวยการสถาบันการต่างประเทศ เทวะวงศ์วโรปการ และเจ้าหน้าที่สถาบันฯ ทุกท่านที่สนับสนุนการจัดทำและการนำเสนอรายงานการศึกษานี้ให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น รวมทั้งจัดหลักสูตรนักบริหารการทูตรุ่นที่ 8 อย่างดียิ่ง ให้ความรู้เนื้อหาสาระที่มีคุณค่ามีประโยชน์โดยวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิตลอดจนดูแลผู้เข้ารับการอบรมอย่างดีเยี่ยม แสดงให้เห็นถึงมาตรฐานการทำงานที่ดีของสถาบันฯ ซึ่งทำให้ผู้เขียนรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจที่ได้เข้ามารับการอบรมในหลักสูตรนี้

พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ สังคหะพงศ์
สิงหาคม 2559

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการศึกษา	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.4 สมมุติฐานการศึกษา	5
1.5 ขอบเขตการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	5
1.6 นิยามศัพท์	5
1.7 ประโยชน์ของการศึกษา	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดทฤษฎี	7
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	8
บทที่ 3 กรณีสอบสวนคดีพิเศษกับความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีที่กรม สอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล	11
3.1 องค์การตำรวจสากล	11
3.2 สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย	15
3.3 กรณีสอบสวนคดีพิเศษ	16
3.4 ผลการวิเคราะห์โดย SWOT Analysis	18
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	24
4.1 สรุปผลการศึกษา	24
4.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการต่อไปของกรมสอบสวนคดีพิเศษใน เรื่องนี้	25
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	31
ประวัติผู้เขียน	54

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้ง ในลักษณะองค์กร (United Nations Convention against Transnational Organized Crime-UNTOC) ซึ่งสมัชชาสหประชาชาติมีมติให้การรับรองในการประชุมครั้งที่ 55/25 ณ วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2543 ถือเป็นตราสารระหว่างประเทศที่สำคัญในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติโดย มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2546¹ โดยมีประเทศที่เป็นภาคี (Parties) จำนวน 186 ประเทศและประเทศภาคีสันติสัญญา (Signatories) จำนวน 147 ประเทศ² ซึ่งต่างเห็นตรงกันว่า การจัดการกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและองค์กรอาชญากรรมไม่สามารถทำได้โดยประเทศใดประเทศหนึ่งเพียงลำพัง แต่จำเป็นต้องร่วมมือกัน³ กล่าวได้ว่าอนุสัญญาฯ ฉบับนี้เป็นกรอบความร่วมมือทางกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานระดับสากลเกี่ยวกับการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่กระทำโดยองค์กรอาชญากรรมโดยมีขอบเขตการบังคับใช้ด้านการป้องกัน การสืบสวนและการดำเนินคดีในฐานความผิด 4 ฐาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกลุ่มองค์กรอาชญากรรม การฟอกเงินและทรัพย์สินที่ได้ จากการกระทำความผิดการทุจริตคอร์ปชั่น และการขัดขวางกระบวนการยุติธรรม รวมทั้ง ความผิดที่อนุสัญญาฯ นี้ถือเป็นความผิดร้ายแรงกล่าวคือมีลักษณะข้ามชาติและเกี่ยวข้องกับกลุ่มอาชญากรรมโดยเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป นอกจากนี้ อนุสัญญาฯ ฉบับนี้ยังได้ระบุ เรื่องการให้ความร่วมมือระหว่างรัฐภาคี อาทิ การส่งผู้ร้ายข้ามแดน การโอนตัวนักโทษ การช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา⁴

¹ United Nations Office on Drugs and Crime, United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocols Thereto [Online], 2016, Available from: <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/> [2016, June 6].

² United Nations Treaty Collection, CHAPTER XVIII PENAL MATTERS [Online], 2000, Available from: https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TRAETY&mtdsg_no=XVIII-12&chapter=18&clang=_en [2016, June 6].

³ United Nations Information Service, Aspects of un convention against transnational organized crime discussed by 19 government representatives [Online], 2000, Available from: <http://www.unis.unvienna.org/unis/pressrels/2000/LPMO09.html> [2016, June 6].

⁴ กระทรวงการต่างประเทศ, การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ ที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปรามและลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กเสริมอนุสัญญา [ออนไลน์], 2556, แหล่งที่มา: <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/14/40175-การเข้าเป็นอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรม.html> [6 มิถุนายน 2559].

ในการควบคุมปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและปราบปรามเครือข่ายผู้กระทำความผิดนั้น องค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาลองค์การหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งโดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตำรวจของประเทศต่างๆ คือ องค์การตำรวจสากลหรือที่รู้จักกันในชื่อ INTERPOL ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2466 เป็นองค์การขนาดใหญ่ที่สุดอันดับที่ 2 รองจากองค์การสหประชาชาติ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส โดยมีภารกิจหลัก 4 ประการ คือ ดำเนินการให้มีการสื่อสารระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย จัดทำฐานข้อมูลอาชญากรรมระหว่างประเทศ สนับสนุนด้านปฏิบัติการในช่วงวิกฤต และจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้ เพื่อความเป็นกลางทางการเมือง กฎบัตรขององค์การตำรวจสากลได้บัญญัติห้ามองค์การตำรวจสากลเข้าไปแทรกแซงหรือดำเนินการทางการเมือง การทหาร ศาสนา หรือ เชื้อชาติ หรือในข้อพิพาทในประเด็นข้างต้น สำหรับงานในความรับผิดชอบขององค์การตำรวจสากลนั้นส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชน และการปราบปรามการก่อการร้าย อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ อาชญากรรมด้านสิ่งแวดล้อม อาชญากรรมฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ อาชญากรรมที่จัดตั้งเป็นองค์กร โจรสลัด การลักลอบค้างาน ศิลปะ การลักลอบผลิตและค้ายาเสพติด การลักลอบขนอาวุธ การค้ามนุษย์ การฟอกเงิน ภาพลามก อนาจารของเด็ก อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ อาชญากรรมด้านทรัพย์สินทางปัญญา และการทุจริต โดยในปี พ.ศ. 2556 มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติในองค์การตำรวจสากลจำนวน 756 คน และในปี พ.ศ. 2558 สมาชิกขององค์การตำรวจสากลมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 190 ประเทศ⁵

บทบัญญัติข้อ 4 ในธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลได้บัญญัติให้ประเทศสมาชิกมอบหมายให้หน่วยงานตำรวจในประเทศของตนซึ่งมีภารกิจการทำงานตามกรอบงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมขององค์การตำรวจสากลมีฐานะเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล และบทบัญญัติข้อ 32 ให้ประเทศสมาชิกกำหนดให้มีหน่วยงานหนึ่งในประเทศของตนซึ่งต้องทำหน้าที่เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (National Central Bureau-NCB) โดยมีภารกิจในการประสานงาน ทั้งกับหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศของตน และบรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศอื่นๆ รวมทั้งสำนักเลขาธิการใหญ่ขององค์การตำรวจสากล โดยประเทศหนึ่งจะมีผู้แทนเพียง 1 คนเท่านั้นที่มีสิทธิออกเสียงในสมัชชาใหญ่ (บทบัญญัติข้อ 13) แต่ข้อ 7 ของธรรมนูญฉบับนี้บัญญัติว่าสมาชิกแต่ละประเทศอาจจะผู้แทนจำนวน 1 คนหรือมากกว่าได้หากแต่มีหัวหน้าคณะผู้แทนได้เพียงหนึ่งคนเท่านั้น นอกจากนี้ ในข้อบังคับว่าด้วยวิธีการดำเนินการของสมัชชาใหญ่ขององค์การตำรวจสากล ข้อ 7 (4) บัญญัติว่าหัวหน้าคณะผู้แทนอาจจะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งในคณะผู้แทนของตนให้ทำการแทนหรือให้ลงคะแนนเสียงในนามประเทศของตนได้ และข้อ 18 บัญญัติว่าในการประชุมแบบเต็มคณะของสมัชชาใหญ่ขององค์การตำรวจสากลนั้นผู้แทนคณะหนึ่งจะมีที่นั่งเพียง 5 คนเท่านั้น (ที่มีสิทธินั่งอยู่หลังป้ายชื่อประเทศตน)แต่หากว่าเป็นการร้องขอ โดยหัวหน้าคณะผู้แทนนั้นอาจจะจะมีการจัดสรรที่นั่งเพิ่ม

⁵ Council on Foreign Relations, The Global Regime for Transnational Crime [Online], 2013, Available from: <http://www.cfr.org/transnational-crime/global-regime-transnational-crime/p28656>.; Wikipedia, Interpol [Online], 2016, Available from: <https://en.wikipedia.org/wiki/Interpol> [2016, June 6].

⁶ Office of Legal Affairs, "Constitution of the ICPO-INTERPOL," INTERPOL, pp. 3-4, 6.

อีก 2 ที่นั่งให้กับผู้แทนจากสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-Bureau of National Central Bureau ที่เรียกว่า Sub-Bureau) ของประเทศนั้น⁷ ปัจจุบันประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากลส่วนใหญ่จะมีสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) แห่งเดียวเท่านั้น โดยมีเพียง 3 ประเทศที่มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-Bureau) ได้แก่ ประเทศสหราชอาณาจักรซึ่ง Sub-Bureau จำนวน 7 แห่งประกอบด้วย Anguilla, Bermuda, British Virgin Islands, Cayman Islands, Gibraltar, Montserrat, Cayman Islands และ Turks and Caicos ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมี Sub-Bureau จำนวน 2 แห่ง ประกอบด้วย American Samoa และ Puerto Rico และประเทศจีน มี Sub-Bureau จำนวน 2 แห่งอยู่ที่ Hong Kong และ Macao⁸

ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2494 โดยมีกองบังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (กรมตำรวจในขณะนั้น) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (National Centre Bureau-NCB) หรือที่รู้จักกันในชื่อองค์การตำรวจสากลประเทศไทย มีภารกิจสำคัญ คือ การทำงานร่วมกับสำนักเลขาธิการใหญ่ขององค์การตำรวจสากล บรรดาประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล สถานทูตต่างๆ ในประเทศไทย ในการสนับสนุนและช่วยเหลือหน่วยงานต่างๆ ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม การส่งผู้ร้ายข้ามแดน และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา การร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์และหน่วยงานที่ทำงานด้านนี้ในเรื่องการเฝ้าระวังโทษ การให้ความช่วยเหลือแก่ชาวต่างชาติในการประสานงานกับบรรดาหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายภายในประเทศ และการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของประเทศบรรดาสมาชิกองค์การตำรวจสากลในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมาย

อีกหน่วยงานหนึ่งในประเทศไทยซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) เช่นเดียวกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 มีภารกิจสำคัญคือการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมคดีพิเศษที่มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง โดยดำเนินการเฝ้าระวัง สืบสวน สอบสวน แสวงหาข้อเท็จจริงและดำเนินคดีเพื่อปกป้องและรักษารายได้ของรัฐ และปราบปรามขบวนการทุจริตและหยุดยั้งการทำงานขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2547 โดยนับตั้งแต่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบัน กรมสอบสวนคดีพิเศษรับผิดชอบคดีความผิดตามกฎหมายท้ายพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ จำนวน 37 ฉบับ และดำเนินคดีโดยยึดมาตรฐานการสืบสวนสอบสวนอย่างเคร่งครัดเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะการดำเนินคดีอาชญากรรมข้ามชาติ อาทิ คดีการค้ามนุษย์ คดีปลอมแปลงหนังสือเดินทาง คดีหลอกลวงทางโซเชียลมีเดีย คดีร่วมกันฉ้อโกงประชาชน (แชร์ลูกโซ่) คดีบุกรุกป่าสงวน คดีทรัพย์สินทางปัญญา ความสำเร็จของคดีเหล่านี้มีส่วนช่วยให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นที่ยอมรับของหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของต่างประเทศและนำไปสู่การลงนามในบันทึกความเข้าใจและข้อตกลงต่างๆ ในการทำงานร่วมกันเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติกับหลาย

⁷ Office of Legal Affairs, "Rules of Procedure of the ICPO-INTERPOL General Assembly," INTERPOL, pp. 6, 8.

⁸ Connecting Police for a Safer World, World [Online], 2016, Available from: <http://www.interpol.net/Member-countries/> [2016, June 6].

หน่วยงานต่างประเทศ อาทิ ความร่วมมือด้านการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับกลุ่มเจ้าหน้าที่ต่อต้านยาเสพติดและอาชญากรรมข้ามชาติ (FANC) ประจำประเทศไทย ข้อตกลงระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับศูนย์วิเคราะห์รายงานและการทำธุรกรรมของออสเตรเลีย (AUSTRAC) ข้อตกลงว่าด้วยการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสำนักงานตำรวจแห่งสหพันธรัฐออสเตรเลีย (Australian Federal Police-AFP) ข้อตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับองค์กรปราบปรามอาชญากรรมร้ายแรงของสหราชอาณาจักร (National Crime Agency-NCA) ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับกรมตำรวจแห่งสหภาพพม่า (Myanmar Police Force-MPF) ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับสำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office on Drugs and Crime) ฯลฯ⁹

การติดต่อประสานงานระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะใช้การติดต่อโดยตรงระหว่างหน่วยงาน (Agency to Agency) หรือผ่านทางเจ้าหน้าที่ประสานงานด้านตำรวจ (Police Liaison Officer) ประจำสถานเอกอัครราชทูตต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางและประสิทธิภาพในการติดต่อกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของต่างประเทศ อีกทั้งเพื่อให้การสอบสวนคดีพิเศษได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ จึงเห็นควรที่จะศึกษาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL)

1.2 คำถามการศึกษา

บทบาทและอำนาจหน้าที่ รวมทั้งภารกิจและศักยภาพของกรมสอบสวนคดีพิเศษในปัจจุบัน เป็นปัจจัยบวกหรือปัจจัยลบต่อการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลหรือเครือข่ายองค์การตำรวจสากล

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.3.1 เพื่อศึกษาถึงความเป็นไปได้ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าร่วมเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล

1.3.2 เพื่อศึกษาแนวทาง วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการเชิงรุกให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าเป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายในองค์การตำรวจสากลหรือสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล

⁹ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 12 ปีวันก่อตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ (2557), หน้า 17, 41-44, 107, 133-137.

1.4 สมมุติฐานการศึกษา

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล หรือเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล

1.5 ขอบเขตการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาในเรื่องนี้มุ่งวิเคราะห์ในประเด็นปัจจัยภายใน และภายนอกองค์การที่เอื้อต่อการเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลหรือการสามารถเข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และประโยชน์ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษและประเทศไทยจะได้รับ

วิธีการศึกษา ประกอบด้วย 1) การศึกษาวิเคราะห์เอกสารขององค์การตำรวจสากลและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในประเด็นคุณสมบัติ อำนาจหน้าที่ และประโยชน์จากการเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลหรือการเข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล ซึ่งจะสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล 2) สัมภาษณ์ผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้มาประกอบการวิเคราะห์ 3) นำข้อมูลตาม 1-2 มาทำการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร (SWOT)

1.6 นิยามศัพท์

สมาชิก (Member) หมายถึง หน่วยงานตำรวจของประเทศหนึ่งซึ่งมีหน้าที่สอดคล้องกับขอบเขตการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลและเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลของประเทศนั้นเห็นชอบและแต่งตั้งให้เป็นสมาชิก (ตามที่บัญญัติในข้อ 4 ของธรรมนูญขององค์การตำรวจสากล)

สำนักงานกลางแห่งชาติ (National Central Bureau-NCB) หมายถึง หน่วยงานใดๆ ของประเทศหนึ่งซึ่งประเทศนั้นแต่งตั้งให้เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติโดยรับผิดชอบในการประสานงานกับ ก) บรรดากรม/กระทรวงต่างๆ ในประเทศนั้น ข) บรรดาหน่วยงานของประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีฐานะเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศนั้น ค) สำนักเลขาธิการขององค์การตำรวจสากล (ตามข้อ 32 ของธรรมนูญขององค์การตำรวจสากล)

สำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-Bureau of the National Central Bureau-Sub-Bureau) หมายถึง หน่วยย่อยของสำนักงานกลางแห่งชาติ โดยสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศหนึ่งอาจจะตั้งสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยขึ้นได้

หน่วยงานภายในประเทศที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Institutions authorized by the NCB to directly access to the INTERPOL Information System) หมายถึง หน่วยงานใดๆ ภายในประเทศสมาชิกซึ่งสำนักงานกลางแห่งชาติได้เห็นชอบและได้ทำข้อตกลงอนุญาตให้หน่วยงานนั้นมีสิทธิเข้าถึงระบบข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลโดยที่สำนักงานกลางแห่งชาติได้แจ้งเรื่องนี้ไปยังสำนักเลขาธิการและบรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติและหน่วยงานระหว่างประเทศ (ตามลักษณะ 2 หมวดที่ 1 ข้อ 21 (1) (2) (3) ของข้อบังคับว่าด้วยการประมวลผลข้อมูลขององค์การตำรวจสากล และสอดคล้องกับนโยบายขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานอื่นๆ ภายในประเทศสมาชิกที่นอกเหนือจากสำนักงานกลางแห่งชาติสามารถ

เข้าถึงฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลได้เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม)

1.7 ประโยชน์ของการศึกษา

1.7.1 ทำให้เข้าใจวิธีการและขั้นตอนในการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล การเข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลเพื่อใช้ประโยชน์ในการเตรียมการ

1.7.2 เพื่อกำหนดแนวทางและวิธีการเชิงรุกในการดำเนินการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ เข้าเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลหรือเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล

1.7.3 ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลและแนวคิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการกำหนดนโยบายและแนวทางในเรื่องนี้ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดทฤษฎี

2.1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT)¹⁰

เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กรหรือโครงการ ผู้ที่เป็นเจ้าของแนวคิดนี้ คือ อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey)

S (Strengths) คือ จุดเด่นหรือจุดแข็งซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน

W (Weaknesses) คือ จุดด้อยหรือจุดอ่อนซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

O (Opportunities) คือ โอกาสซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร

T (Threats) คือ อุปสรรคซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก

2.1.2 การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

เป็นการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กรทุกด้าน เพื่อระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร โดยพิจารณาจากระบบข้อมูลเพื่อการบริหารภายในองค์กร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กร โดยประกอบด้วยการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรเป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็น ข้อได้เปรียบหรือจุดเด่น ขององค์กร (ที่ควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรและควรดำรงไว้เพื่อการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ขององค์กรต่อไป) และปัจจัยใดที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กร(ที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไปเพื่อประโยชน์ขององค์กร)

2.1.3 การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภายนอกองค์กร เช่น สภาพปัญหาอาชญากรรมในปัจจุบัน และแนวโน้มของปัญหาในอนาคต กฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และสภาพแวดล้อมทาง

¹⁰ MindTools, SWOT Analysis: Discover New Opportunities, Manage and Eliminate Threats [Online], Available from: https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.htm [2016, June 6].; Wikipedia, SWOT Analysis [Online], 2016, Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/swot_analysis [2016, June 6].; Community Tool Box, Section 14. SWOT Analysis: Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats [Online], 2016, Available from: <http://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/swot-analysis/main> [2016, June 6].

เทคโนโลยีที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กร ประกอบด้วยการประเมินโอกาสทางสภาพแวดล้อมว่าปัจจัยภายนอกใดที่ส่งผลต่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาคและองค์กรสามารถใช้ข้อดีเหล่านี้เพื่อทำให้องค์กรเข้มแข็ง และการประเมินอุปสรรคเพื่อพิจารณาว่าปัจจัยใดที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อองค์กร ซึ่งองค์กรต้องหลีกเลี่ยงหรือปรับสภาพองค์กรให้มีความพร้อมที่รับมือกับอุปสรรคเหล่านั้น

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ดังที่กล่าวข้างต้นว่าปัจจุบันมีประเทศจำนวน 190 ประเทศ ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล แต่จากการศึกษาไม่พบงานวิจัยใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลจึงเป็นไปได้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัยในเรื่องนี้ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตพบว่ามีการใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากลบางประเทศคือประเทศอินโดนีเซีย โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

งานวิจัยเรื่องบทบาทของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซียในการปราบปรามการก่อการร้าย โดย อัลเบิร์ต บาร์ิตา ซีฮอมบิง (Albert Barita Sihombing)¹¹ ระบุว่าประเทศอินโดนีเซียได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลในปี พ.ศ. 2497 และได้กำหนดให้กองการต่างประเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซีย ตามบทบัญญัติข้อ 32 ของธรรมนูญองค์การตำรวจสากลว่าด้วยหน้าที่ของประเทศสมาชิกในการจัดตั้งสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ขึ้นในประเทศของตน

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซียว่ามีปัญหาหลัก 5 ประการ คือ 1) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีปัญหาด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งการเขียนและการพูดในระดับที่จำกัด อาทิ การใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาจีน จึงทำให้งานด้านการประสานงานทางการทูตยังไม่เต็มประสิทธิภาพ 2) ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซียในระดับนโยบายประจำการที่สำนักงานใหญ่ขององค์การตำรวจสากลในเมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส ที่สำนักงานประสานงานขององค์การตำรวจสากลทั้งในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทย ประเทศสิงคโปร์ และสำนักงานใหญ่ขององค์การสหประชาชาติที่จะสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประเทศอินโดนีเซียในเวทีระหว่างประเทศเวทีต่างๆ 3) มีข้อมูลจำกัดเนื่องจากการขัดกันของผลประโยชน์ของบรรดาประเทศสมาชิก ทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการปฏิบัติงานด้านความร่วมมือ/การทำงานร่วมกันยังไม่เต็มประสิทธิภาพ 4) การประสานงานในการจัดการตามแนวพรมแดนยังไม่ดีพอ และ 5) ความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างประเทศขึ้นกับระบบกฎหมายภายในของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

¹¹ Albert Barita Sihombing, Role of NCB INTERPOL-Indonesia in Combatting Terrorism, Command Course Advance 38th, Royal Thai Police College, Bangkok, April 2014, pp.7-8, 19-21, 25-26.

การวิเคราะห์ที่ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) ในส่วน
บทบาทของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซียในประเด็นการปราบปราม การก่อการร้าย
ทำให้ทราบถึงโอกาสและภัยคุกคามดังนี้คือ

1) จุดแข็ง

- (1) ได้รับความช่วยเหลือระหว่างประเทศด้านงบประมาณและเทคโนโลยี
- (2) มีเครือข่ายการทำงานที่ดีเนื่องจากเป็นสมาชิกขององค์กรตำรวจสากลโดยได้รับการสนับสนุนโดยระบบการสื่อสาร e-24/7 (การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลที่ปลอดภัย)
- (3) มีเครือข่ายการทำงานที่ดีเนื่องจากเป็นสมาชิกของ ASEANAPOL โดยได้รับการสนับสนุนโดยระบบการสื่อสาร e-ADS (การสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลที่ปลอดภัย)
- (4) มีกฎหมายพื้นฐานและรัฐบาลมีเจตนาารมณัทางการเมืองที่จะกำจัดการก่อการร้าย
- (5) องค์กรมีวิสัยทัศน์และพันธกิจ มีการพัฒนาและวิจัยและมีประสบการณ์
- (6) มีทีมประสานงานกับองค์การตำรวจสากล

2) จุดอ่อน

- (1) เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อยและบุคลากรมีจุดอ่อนโดยเฉพาะด้านภาษาต่างประเทศ
- (2) ไม่มีเจ้าหน้าที่ตำรวจอินโดนีเซียในระดับนโยบายประจำการที่สำนักงานใหญ่ขององค์การตำรวจสากลในเมืองลียงหรือที่สำนักงานประสานงานขององค์การตำรวจสากลทั้งในกรุงเทพมหานคร ประเทศไทยและที่สำนักงานใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพ
- (3) มีข้อมูลที่จำกัด
- (4) มีผลประโยชน์ขัดกันกับประเทศอื่นๆ
- (5) การประสานงานในการจัดการพื้นที่พรมแดนยังไม่มีดี

3) โอกาส

- (1) เจตนาารมณัทางการเมืองและการส่งเสริมจาก UNO และ ASEANAPOL
- (2) การสนับสนุนจากภายนอก (งบประมาณ เทคโนโลยีที่ทันสมัยและการเสริมสร้างศักยภาพ)
- (3) การไปต่างประเทศ (การจัดบุคลากรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียประจำองค์การตำรวจสากลและ UNO)
- (4) มีการเสริมสร้างศักยภาพ
- (5) มีชื่อเสียงทำให้การดำเนินการทางการทูตได้ผลดี

4) ภัยคุกคาม

- (1) ปัญหาด้านความมั่นคงที่เกี่ยวกับความยากจนและการไร้การศึกษา
- (2) การเคลื่อนไหวเพื่อการเปลี่ยนแปลงของกลุ่มหัวรุนแรงทางศาสนา
- (3) การคัดเลือกคนทางอินเทอร์เน็ตเพื่ออุดมการณ์และองค์กรทางศาสนามีจำนวน

เพิ่มขึ้น

(4) มีการจุดประเด็นต่อต้านสหรัฐอเมริกาทั้งแบบเปิดเผยและทางลับ รวมทั้งประเด็นเรื่องความได้เปรียบ ความไม่เป็นธรรม ความอ่อนแอ ความไม่ไว้วางใจ การปกป้องตนเองไม่ได้ โดยใช้เป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การก่อการร้าย

(5) การเคลื่อนไหวของกลุ่มก่อการร้ายระหว่างประเทศในประเทศอินโดนีเซีย

ผลจากการวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT) นำไปสู่ข้อสรุปว่าบทบาทด้านการปราบปรามการก่อการร้ายของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซียจำเป็นต้องใช้วิธีการควบคู่กันทั้งแบบไม่แข็งและไม่นุ่ม กล่าวคือใช้วิธีการแบบไม่แข็งโดยวิธีการไล่ล่าจับกุมผู้ก่อการร้าย และวิธีการแบบไม่นุ่มเน้นการป้องกันการก่อการร้าย นอกจากนี้สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลอินโดนีเซียจะต้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้ คือ

1) กระตุ้นความร่วมมือทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการกับประเทศต่างๆ ด้านการบังคับใช้กฎหมายเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติรูปแบบอื่นๆ โดยในการทำงานร่วมกับรัฐบาลออสเตรเลีย ประเทศอินโดนีเซียได้จัดตั้งศูนย์เพื่อความร่วมมือด้านการบังคับใช้กฎหมายที่กรุงจาการ์ตา (Jakarta Centre for Law Enforcement Cooperation-JCLEC) ให้เป็นศูนย์เพื่อการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดในการปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อการบังคับใช้กฎหมายในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

2) เสริมสร้างความร่วมมือระดับทวิภาคีโดยการปฏิบัติตามอนุสัญญาหรือข้อตกลงต่างๆ ที่ทำกับบรรดาประเทศเพื่อนบ้าน

3) สร้างความร่วมมือทางวิชาชีพกับหน่วยงานตำรวจของประเทศต่างๆ เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูล

4) ศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนาความร่วมมือโดยใช้ความร่วมมือที่มีอยู่

5) ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดส่งเจ้าหน้าที่ระดับนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติอินโดนีเซียไปประจำการในองค์การตำรวจสากลและที่ปรึกษาฝ่ายตำรวจ (ICPO-INTERPOL and Police Advisor) ใน UNO ที่นิวยอร์ก

6) เสริมสร้างศักยภาพด้านการศึกษา (โครงการปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก)

7) ส่งเสริมโครงการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดคดีก่อการร้ายที่ต้องโทษ และสร้างความสัมพันธ์กับอดีตผู้ต้องขังเพื่อช่วยให้พวกเขาที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอันจะเป็นการลดระดับความรุนแรงทางความคิดได้

บทที่ 3
กรมสอบสวนคดีพิเศษกับความเป็นไปได้และประโยชน์ที่จะได้รับ
ในกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิก
หรือเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล

3.1 องค์การตำรวจสากล¹²

3.1.1 ความเป็นมาของการจัดตั้งองค์การตำรวจสากล

องค์การตำรวจสากลมีชื่อภาษาอังกฤษ คือ International Criminal Police Organization (ICPO) และมีชื่อภาษาฝรั่งเศส คือ Organisation Internationale de Police Criminelle (OIPC) สำหรับความคิดที่จะจัดตั้งองค์การตำรวจสากลเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2457 ซึ่งมีการประชุมใหญ่ของตำรวจสากลว่าด้วยเรื่องทางอาญา ครั้งที่ 1 (The First International Criminal Police Congress) ณ ประเทศโมนาโก ต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตำรวจสากล (International Criminal Police Commission-ICPC) ขึ้นในปี พ.ศ. 2466

พ.ศ. 2489—หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศเบลเยียมเป็นผู้ริเริ่มการจัดตั้งองค์การตำรวจสากลขึ้นใหม่โดยมีการตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงปารีส

พ.ศ. 2492—องค์การสหประชาชาติได้จัดให้องค์การตำรวจสากลมีสถานภาพเป็นองค์กรที่ปรึกษา (consultative status) และมีฐานะองค์กรหนึ่งที่ไม่ใช่ขององค์กรของรัฐ (a non-government organization)

พ.ศ. 2499—หลังจากที่ได้มีการรับรองธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คณะกรรมการตำรวจสากลได้กลายเป็นองค์การตำรวจสากล (International Criminal Police Organization-INTERPOL) ใช้ชื่อย่อว่า ICPO-INTERPOL หรือ INTERPOL องค์การฯ นี้กลายเป็นองค์กรที่ปกครอง

¹² กระเกษียร ศรุตานนท์, พล.ต.อ., องค์การตำรวจสากล (อินเทอร์โพล), เรียบเรียงโดย พ.ต.อ. เพ็ชร ณ ป้อมเพชร, นิตยสารรายเดือนของตำรวจ 11 (พฤศจิกายน 2507); สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, เอกสารของกองการต่างประเทศ (ม.ป.ป.); The PoliceChief, Interpol: Connecting Police for a Safer World [Online], 2011, Available from: http://www.policechiefmagazine.org/magazine/index.cfm?fuseaction=display_arch&article_id=2398&issue_id=62011 [2016, June 6]; Office of Legal Affairs, "Constitution of the ICPO-INTERPOL," INTERPOL, pp. 3-4, 6.; Office of Legal Affairs, "General Regulations," INTERPOL, pp. 4-7.; Office of Legal Affairs, "Rules on the Control of Information and Access to INTERPOL's Files," INTERPOL, pp. 3-4.; Todd Sandler, Daniel G. Arce and Walter Endres, An Evaluation of INTERPOL's Cooperative-Based Counterterrorism Linkages (2011), pp.4-5.; กรมสอบสวนคดีพิเศษ, รายงานการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงาน INTERPOL Liaison in Bangkok (LABOANG), ห้องประชุมชั้น 7 กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 15 มกราคม 2552.; Connecting Police for a Safer World, History [Online], Available from: <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/History> [2016, June 6].

ตนเอง โดยมีการเก็บค่าบำรุงจากบรรดาประเทศสมาชิกและมีการลงทุนซึ่งถือเป็นวิธีการหลักของงานสนับสนุน

พ.ศ. 2532—องค์การตำรวจสากลได้ย้ายสำนักเลขาธิการไปอยู่ที่เมืองสียง ประเทศฝรั่งเศส

พ.ศ. 2533—องค์การตำรวจสากลได้เปิดตัวการใช้งานระบบสื่อสารที่เรียกว่า X.400 โดยการสื่อสารระบบนี้ทำให้บรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCBs) สามารถส่งข้อความอิเล็กทรอนิกส์ไปยังสำนักงานกลางแห่งชาติอีกแห่งหนึ่ง และสำนักเลขาธิการได้โดยตรง

พ.ศ. 2545—มีการเปิดตัวระบบการสื่อสารทางเว็บตลอด 24 ชั่วโมงโดยไม่มีวันหยุดที่เรียกว่า I-24/7 web-based communication system ขึ้น ระบบนี้ทำให้การเข้าถึงบริการและฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลโดยบรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3.1.2 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากล

บทบาทขององค์การตำรวจสากลตามที่บัญญัติไว้ในหมวดทั่วไปของธรรมนูญองค์การตำรวจสากลมีดังนี้ คือ

ข้อ 2 ก) เพื่อดำเนินการให้เกิดและส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ระหว่างบรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด โดยเป็นไปภายใต้ขอบเขตของกฎหมายต่างๆ ที่ประเทศนั้นบังคับใช้และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข) เพื่อจัดตั้งและพัฒนาสถาบันต่างๆ ทั้งหมดที่สามารถมีส่วนช่วยในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ ที่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายทั่วไป (ordinary law) ประสบผลสำเร็จ

ข้อ 3 ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้องค์การตำรวจสากลดำเนินการใดๆ ที่เป็นการแทรกแซงหรือเป็นการทำกิจกรรมทางการเมือง ทางทหาร ทางศาสนาหรือเชื้อชาติใดๆ

3.1.3 วิสัยทัศน์ขององค์การตำรวจสากล

การดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลเป็นไปตามวิสัยทัศน์ขององค์กร คือ การเชื่อมตำรวจเข้าด้วยกันเพื่อโลกที่ปลอดภัย

3.1.4 ภารกิจขององค์การตำรวจสากล

องค์การตำรวจสากลมีภารกิจหลัก 4 ประการคือ

1) งานบริการด้านการสื่อสารระหว่างตำรวจทั่วโลกอย่างปลอดภัย (Secure Global Police Communications Services) งานบริการด้านนี้ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญสำหรับความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างประเทศของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กล่าวคือเป็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่บรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างทั่วถึง ทั่วโลกแบบทันที ในขณะนั้น (real time) และโดยปลอดภัย ดังนั้น องค์การตำรวจสากลจึงได้ออกแบบและดำเนินการให้มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัยและดีที่สุดเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั่วโลก (a state-of the art global communications system) ที่เรียกว่า I-24/7 (I = Interpol, 24 = 24 ชั่วโมง/วัน, 7 = 7 วัน/สัปดาห์)

2) งานบริการข้อมูลเพื่อการปฏิบัติการและฐานข้อมูลเพื่อการใช้งานของตำรวจ (Operational Data Services and Databases for Police) องค์การตำรวจสากลได้พัฒนา

ฐานข้อมูลเพื่อใช้งานในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ โดยจัดเก็บข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ชื่ออาชญากร บุคคลที่ต้องสงสัย ลายพิมพ์นิ้วมือ รูปถ่าย ข้อมูล DNA คำร้องเกี่ยวกับบุคคลซึ่งเป็นที่ต้องการตัวเอกสารการเดินทางที่สูญหายและถูกขโมย ยานพาหนะที่ถูกขโมย อาวุธที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาทั่วโลก

3) งานบริการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของตำรวจ (Operational Police Support Services) องค์การตำรวจสากลให้บริการเรื่ององค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดแก่ทุกองค์กรและหน่วยงานทั่วโลกที่มีภารกิจในการป้องกัน สกัดกั้นและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามบทบาทของสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกต่างๆ และสำนักงานระดับภูมิภาค โดยครอบคลุมการพัฒนาเรื่องการให้ความสนับสนุนแบบฉุกเฉิน และการสนับสนุนปฏิบัติการต่างๆ ตามสภาพปัญหาอาชญากรรมของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติดและอาชญากรรมองค์กร ผู้กระทำความผิดที่หลบหนี การค้ำมนุษย์ อาชญากรรมทางการเงิน และอาชญากรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทั้งนี้ เมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศสมาชิก องค์การตำรวจสากลจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นไปยังประเทศที่ร้องขอเพื่อทำการสืบสวน

4) งานด้านการฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา องค์การตำรวจสากลถือว่าภารกิจด้านนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 โดยเป้าหมายของงานบริการด้านการฝึกอบรมและพัฒนานั้นเพื่อให้การสนับสนุนบรรดาเจ้าหน้าที่ของประเทศสมาชิกจำนวน 190 ประเทศ ในการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติการต่างๆ ภายในประเทศสมาชิก รวมทั้งพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในประเทศสมาชิกเหล่านั้นให้สามารถจัดการกับอาชญากรรมในปัจจุบันซึ่งมีความซับซ้อนและดำเนินการแบบเชื่อมโยงทั่วโลก

3.1.5 โครงสร้างภายในองค์การตำรวจสากล

โครงการขององค์การตำรวจสากล ประกอบด้วย 6 ส่วนหลัก คือ

1) สมัชชาใหญ่ (General Assembly) เป็นสถาบันสูงสุดขององค์การมีหน้าที่จัดการประชุมผู้แทนประเทศสมาชิกเพื่อกำหนดบทบาท นโยบาย ทรัพยากร วิธีการทำงานงบประมาณของกิจกรรมและโครงการต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล

2) คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) มีจำนวน 13 คน ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งประธาน จำนวน 1 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี) รองประธาน จำนวน 3 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี) และคณะกรรมการ จำนวน 9 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี) โดยที่ประชุมสมัชชาใหญ่เป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการบริหารจากผู้แทนของประเทศสมาชิก

3) สำนักเลขาธิการ (General Secretariat) ตั้งอยู่ที่เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส

4) สำนักงานกลางแห่งชาติ (National Central Bureau) เป็นหน่วยงานภายในของประเทศสมาชิกซึ่งประเทศนั้นได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานกับสำนักเลขาธิการ สำนักเลขาธิการระดับภูมิภาค สำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศของตน

5) คณะที่ปรึกษา (Advisers) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 ปีโดยเป็นผู้ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารและโดยการประกาศของสมัชชาใหญ่ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกผู้ที่มีชื่อเสียงระดับโลกในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ

6) คณะกรรมการควบคุมข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Commission for the Control of INTERPOL's Files) มีจำนวน 5 คน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่องค์การตำรวจสากลในประเด็นที่เกี่ยวกับโครงการ ปฏิบัติการ กฎระเบียบ หรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลข้อมูลบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าการประมวลข้อมูลบุคคลขององค์การนี้เป็นไปตามข้อบังคับต่างๆ ขององค์การ โดยที่คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ องค์การตำรวจสากลซึ่งมีบทบาทในฐานะผู้อำนวยการและบริหารจัดการให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั่วโลกเพื่อร่วมกันสร้างโลกที่ปลอดภัยนั้น องค์การตำรวจสากลจึงไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง แต่ต้องอาศัยการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศสมาชิกทั้งหมด โดยที่องค์การตำรวจสากลเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวนภายใต้วิสัยทัศน์ขององค์การตำรวจสากลคือการเชื่อมตำรวจเข้าด้วยกันเพื่อโลกที่ปลอดภัย โดยมีพันธกิจหลัก คือ การป้องกันและต่อสู้กับอาชญากรรมผ่านความร่วมมืออย่างเข้มแข็งของหน่วยงานตำรวจและหน่วยงานความมั่นคงโดยการใช้นวัตกรรมที่ทันสมัย อีกทั้ง งบประมาณการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลโดยหลักมาจากการสนับสนุนด้านการเงินจากบรรดาประเทศสมาชิกตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกเหล่านั้น

3.1.6 หน้าที่และสิทธิของประเทศสมาชิกขององค์การตำรวจสากล¹³

ปัจจุบันองค์การตำรวจสากลมีประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 190 ประเทศ กล่าวโดยรวมบรรดาประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลต่างมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ดำเนินการตามมติต่างๆ ของสมัชชาใหญ่ภายในขอบเขตอำนาจของประเทศของตน
- 2) สนับสนุนการปฏิบัติงานของสมัชชาใหญ่และเจ้าหน้าที่ โดยให้ความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอด้วยความกระตือรือร้นและอย่างเต็มกำลังภายใต้อำนาจและกฎหมายของประเทศตน
- 3) ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่องค์การตำรวจสากลตามข้อผูกพันของประเทศตน
- 4) ดำเนินการแต่งตั้งองค์กรหนึ่งในประเทศของตนให้ทำหน้าที่เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) โดยมีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ ประการที่ 1 รับผิดชอบในการจัดส่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของนานาชาติซึ่งประเทศของตนมีอยู่ให้แก่สำนักเลขาธิการเพื่อใช้ในการจัดทำสถิติอาชญากรรมทั่วไป ประการที่ 2 ปฏิบัติตามคำร้องขอของตำรวจประเทศต่างๆ เพื่อดำเนินการด้านการสืบสวน ตรวจสอบและจับกุม และในทางกลับกันสำนักงานกลางแห่งชาติของ

¹³ Office of Legal Affairs, "General Regulations," INTERPOL, pp. 3-4, 7.; Office of Legal Affairs, "Financial Regulations," INTERPOL, p. 9.; Office of Legal Affairs, "Constitution of the ICPO-INTERPOL," INTERPOL, pp. 3-4, 6-7.; Todd Sandler et al, *Ibid*, pp. 5-6.; รายชื่อของประเทศสมาชิกขององค์การตำรวจสากลจำนวน 190 ประเทศ ปรากฏในภาคผนวก.

ประเทศที่ได้รับการร้องขอ สามารถร้องขอให้หน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิกประเทศอื่นๆ ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศของตนในเรื่องเดียวกันนี้ และประการที่ 3 ปฏิบัติตามมติต่างๆ ของสมัชชาใหญ่ สำหรับสิทธิที่ได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลนั้น ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีสิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

1) มีสิทธิเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่และการประชุมอื่นๆ ขององค์การตำรวจสากล โดยต้องแจ้งให้สมัชชาใหญ่ทราบถึงจำนวนผู้แทนของประเทศตนที่จะเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่

2) มีสิทธิร้องขอให้มีการจัดประชุมสมัชชาใหญ่ขึ้นในประเทศของตนได้

3) มีสิทธิออกเสียงได้ 1 เสียงในนามของประเทศตนสำหรับการลงมติต่างๆ โดยผ่านหัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศสมาชิกรวมทั้งนี้ ประเทศสมาชิกรวมทั้งนี้อาจจะมีผู้แทนเพียงหนึ่งคนหรือหลายคนได้แต่จะต้องมีหัวหน้าผู้แทนเพียงคนเดียว

4) มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลอาชญากรทั่วโลกซึ่งจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลโดยรวมทั้งข้อมูลผู้ก่อการร้าย และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากองค์การตำรวจสากลและจากบรรดาประเทศสมาชิกในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

3.2 สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok)¹⁴

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียอาคเนย์ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลในปี พ.ศ. 2494 ในสมัยที่ พล.ต.ท. เผ่า ศรียานนท์ (ยศขณะนั้น) เป็นอธิบดีกรมตำรวจเนื่องจากเห็นถึงประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการร่วมมือด้านการสืบสวนและติดตามจับกุมอาชญากรที่หลบหนีไปต่างประเทศ โดยในขณะนั้นองค์การตำรวจสากลมีประเทศสมาชิกเพียง 37 ประเทศ

สืบเนื่องจากธรรมนูญขององค์การตำรวจสากล ข้อ 32 บัญญัติให้ประเทศสมาชิกจัดตั้งหน่วยงานหนึ่งในประเทศของตนเป็นผู้ประสานงานกลาง หรือที่เรียกว่าสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) โดยมีหน้าที่ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ประสานงานกับสำนักเลขาธิการขององค์การตำรวจสากล ประการที่ 2 ประสานงานกับบรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติของทุกประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล และประการที่ 3 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศของตน ดังนั้นกรมตำรวจของประเทศไทยในขณะนั้นจึงได้กำหนดให้กองการต่างประเทศเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติขององค์การตำรวจสากลประเทศไทย (National Central Bureau-Thailand) โดยมีชื่อเรียกในการติดต่อสื่อสารว่า INTERPOL Bangkok และได้แต่งตั้งให้ผู้บังคับการกองการต่างประเทศเป็นหัวหน้าสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (Head of NCB) โดยกำหนดให้ข้าราชการฝ่ายองค์การตำรวจสากลเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานในส่วนของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยอีกหน้าที่หนึ่งโดยมีบทบาทหลักในการติดต่อประสานงานระหว่างกรมตำรวจไทยกับหน่วยงานตำรวจของต่างประเทศ และสำนักเลขาธิการใหญ่ตำรวจสากลโดยผ่านทางสายงาน

¹⁴ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, เอกสารของกองการต่างประเทศ (ม.ป.ป.).

ตำรวจสากล เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานตำรวจสากล คือ การส่งจดหมายทางไปรษณีย์ เทลเลขซ์ และวิทยุที่ใช้ติดต่อระหว่างหน่วยงานตำรวจสากลโดยเฉพาะ

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา ประเทศไทยยังได้ให้ความร่วมมือแก่องค์การตำรวจสากล โดยการสนับสนุนสถานที่สำหรับการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่รู้จักกันในชื่อ LOBANG ซึ่งตั้งอยู่ในอาคารที่ทำการเดียวกับ กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่สำนักเลขาธิการใหญ่ได้เห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดให้โทษในภูมิภาคนี้จึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานตำรวจสากลประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สำนักงานในกรุงเทพมหานคร

3.3. กรมสอบสวนคดีพิเศษ (Department of Special Investigation: DSI)

กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย ระดับกรม สังกัดกระทรวงยุติธรรม ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 มีภารกิจหน้าที่ในการป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวน ดำเนินคดีที่เป็นคดีพิเศษ คือ คดีอาญาที่มีความสลับซับซ้อน คดีที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ คดีอาญาที่เป็นคดีข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม¹⁵ โดยการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษอยู่ภายใต้กรอบของกฎหมายคือ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องต่างๆ

จากการที่กรมสอบสวนคดีพิเศษมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบคดีสำคัญๆ ต่างๆ ดังกล่าว โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรมข้ามชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงมุ่งเน้นในเรื่องของการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของต่างประเทศ เพื่อความร่วมมือที่ดีระหว่างกันนำไปสู่การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ที่ผ่านมามีกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศโดยตรง (Agency to Agency) หรือผ่านทางเจ้าหน้าที่ประสานงานบังคับใช้กฎหมายหรือตำรวจ (Police Liaison Officer หรือ Police Attache) เป็นหลัก ซึ่งมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางและประสิทธิภาพในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ อีกทางหนึ่ง เพื่อให้กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับการยอมรับมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงมีแนวความคิดที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล อีกทั้งเพื่อให้ได้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลอาชญากรรมและอาชญากรรมประเภทต่างๆ ที่เก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล รวมทั้ง การได้รับการช่วยเหลือจากองค์การตำรวจสากลและบรรดาประเทศสมาชิกต่างๆ

¹⁵ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, เอกสารของกองการต่างประเทศ (ม.ป.ป.).

3.3.1 กรมสอบสวนคดีพิเศษกับความพยายามในอดีตต่อการสมัครเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้มีแนวคิดที่จะขอเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าเป็นเครือข่ายส่วนหนึ่งขององค์การตำรวจสากลมาตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกรมฯ แล้ว จนเริ่มมีการติดต่ออย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมขึ้นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2552 โดยมีการจัดประชุมต่อเนื่อง 2 ครั้ง คือครั้งที่ 1 เป็นการประชุมระหว่างผู้แทนของกรมสอบสวนคดีพิเศษกับผู้แทนขององค์การตำรวจสากลที่ประจำอยู่ที่ประเทศไทย (INTERPOL Liaison Office in Bangkok- LOBANG) เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2552 ณ กรมสอบสวนคดีพิเศษซึ่งการประชุมดังกล่าวมีผลสรุปสาระสำคัญว่า¹⁶ ในแต่ละประเทศสมาชิกจะมีสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ในประเทศของตนได้เพียง 1 หน่วยงานเท่านั้น แต่มีบางประเทศสามารถมีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-NCB) ได้เช่นที่ประเทศสหราชอาณาจักรซึ่งมีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย 7 หน่วยงาน และประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนมีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย 2 หน่วยงาน¹⁷ ซึ่งการที่ประเทศเหล่านี้จะมีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยได้นั้นต้องพิจารณาถึงหลายเรื่องประกอบกัน เช่น บางเมืองที่มีหน่วยงานเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยนั้นส่วนหนึ่งเป็นเมืองที่เคยเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศนั้นๆ มาก่อนที่จะถูกรวมประเทศกันภายหลัง เช่น กรณีย์ ฮ่องกง และมาเก๊า อย่างไรก็ตาม กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถที่จะขอเข้าเป็นหน่วยงานภายในประเทศที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Institution authorized by NCB to directly access to INTERPOL information system)¹⁸ ได้ แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับการเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) เสียก่อนซึ่งเป็นไปตามธรรมเนียมขององค์การตำรวจสากล ทั้งนี้ องค์การตำรวจสากลไม่ขัดข้องแต่อย่างใดเพราะเป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากลอยู่แล้วที่จะให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การฯ

ต่อมาเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2552 มีการประชุมกันในเรื่องนี้เป็นครั้งที่ 2 ระหว่างผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ กับกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานกลางแห่งชาติ NCB-BANGKOK) ซึ่งในการประชุมฯ นี้ ผู้แทนของกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แจ้งว่าโดยส่วนตัวไม่ขัดข้องที่จะให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าเชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล เนื่องจากเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายในประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับนโยบายขององค์การตำรวจสากล แต่ในกรณีนี้จะต้องมีการเสนอเรื่องให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาเห็นชอบด้วยเสียก่อน ซึ่งต่อมา กรมสอบสวนคดีพิเศษจึงได้มีหนังสือลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2552 ถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอความอนุเคราะห์เข้าถึงเชื่อมต่อระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล ภายหลังจากได้รับการประสานงานจากกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าเรื่องอยู่ระหว่างการพิจารณา หลังจากนั้นมีการเปลี่ยนแปลง

¹⁶ ข้อมูลการสัมภาษณ์ Mr. Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL Liaison Office for Asia and South Pacific, กรุงเทพฯ, 23 มิถุนายน 2559.

¹⁷ ดูรายชื่อ Sub-NCBs ได้ที่ภาคผนวก

¹⁸ ดูเพิ่มเติมในคำอธิบายศัพท์ในภาคผนวก

บุคลากรระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของทั้ง 2 หน่วยงาน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เรื่องนี้หยุดชะงักไป

3.3.2 การศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลของกรมสอบสวนคดีพิเศษในปัจจุบัน

สืบเนื่องจากประโยชน์ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ประกอบกับความพยายามของกรมสอบสวนคดีพิเศษที่จะขอเข้าเป็นสมาชิกหรือเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลมาแล้วเมื่อปี พ.ศ. 2552 ผู้จัดทำรายงานการศึกษาได้เรียนสอบถามขอทราบนโยบายในเรื่องนี้จาก พ.ต.อ. ไพสิฐ วงศ์เมือง อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ และ พ.ต.อ. ทรงศักดิ์ รักศักดิ์สกุล รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่กำกับดูแลสำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ ทั้ง 2 ท่าน ยังคงเห็นด้วยกับนโยบายที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากล ไม่ว่าจะเป็นในฐานะสมาชิก หรือสมาชิกเสริม Sub-NCB หรือให้มีสิทธิในการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ และทำให้หน่วยงานได้รับการยอมรับมากยิ่งขึ้นในเวทีระดับประเทศ

จากนโยบายดังกล่าวของผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้จัดทำรายงานการศึกษาขณะนี้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการสำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศของกรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งรับผิดชอบงานด้านการต่างประเทศของกรมฯ จึงได้เลือกเรื่องดังกล่าวเป็นหัวข้อในการจัดทำรายงานการศึกษาส่วนบุคคล (IS) ในหลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ 8 ซึ่งผู้จัดทำรายงานการศึกษาฯ ได้ใช้วิธีการศึกษาประกอบด้วยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากล บทบาท อำนาจหน้าที่ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์จากการเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลที่ผ่านมาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ การสัมภาษณ์ผู้มีความรู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ซึ่งได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องจำนวน 2 ท่าน คือ 1) พล.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ Head of NCB Bangkok เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2559 และ 2) Mr. Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL, Liaison Office for Asia and South Pacific (LOBANG) เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2559 จากนั้นได้นำข้อมูลที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis ของ Mr. Albert Humphrey) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถใช้เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษใช้ประกอบในการกำหนดและดำเนินนโยบาย ในเรื่องที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นสมาชิกหรือเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลต่อไปในอนาคต

3.4 ผลการวิเคราะห์โดย SWOT Analysis

3.4.1 S (Strengths)

จุดเด่นหรือจุดแข็งซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายในเป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายใน

1) กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นองค์กรที่มีพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547¹⁹ ที่กำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ ในการสืบสวนสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งรวมถึงคดีความผิดทางอาญาที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นความผิดข้ามชาติที่สำคัญ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งภารกิจ อำนาจหน้าที่เหล่านี้ สอดรับการทำงานขององค์การตำรวจสากล เป็นเหตุผลสำคัญอย่างยิ่งในการขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล เพื่อประโยชน์ในการทำงานในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกับประเทศสมาชิกอื่นๆ

2) ผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษทั้งอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ รองอธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษและผู้บัญชาการสำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศต่าง เล็งเห็นถึงความสำคัญและต้องการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษได้เข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล โดยเฉพาะการเข้าถึงระบบฐานข้อมูล

3) กรมสอบสวนคดีพิเศษมีผลงานด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างประเทศเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศจนนำไปสู่การมีบันทึกข้อตกลง (MOU หรือ AGREEMENT)²⁰ กับหน่วยงานต่างประเทศหลายหน่วยงาน ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ ได้รับการพิจารณาการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลอีกทางหนึ่ง

4) มีบุคลากรที่มีความรู้เรื่อง IT มีหน่วยงานรับผิดชอบในเรื่องนี้โดยตรง²¹ สามารถดูแลในเรื่องของการติดตั้ง วางระบบการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้

5) มีงบประมาณเพียงพอ รองรับในการบริหารจัดการในเรื่องการเชื่อมต่อกับระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จะมีขึ้นในเรื่องนี้ต่อไป

6) มีบุคลากรระดับบริหารที่เคยมีประสบการณ์การทำงานเกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากลมาก่อน โดยผู้จัดทำรายงานการศึกษาเคยมีประสบการณ์การทำงานในกองกำกับการตำรวจสากล กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นเวลา 6 ปี (พ.ศ. 2539-2545) ทำให้เข้าใจระบบการทำงานของตำรวจสากลเป็นอย่างดี

7) มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในภาษาอังกฤษจำนวนมากที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ที่สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานกับองค์การตำรวจสากลเป็นไปได้อย่างราบรื่น

3.4.2 W (Weakness)

จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน เป็นปัญหาข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ขององค์กร ซึ่งองค์กรจะต้องหาวิธีในการแก้ไขปัญหานั้น

กรมสอบสวนคดีพิเศษขณะนี้ยังขาดบุคลากรระดับปฏิบัติที่มีความรู้ในเรื่องงานขององค์การตำรวจสากล เนื่องจากในอดีตที่ผ่านมายังไม่ได้มีการติดต่อสื่อสารประสานงานกันกับองค์การ

¹⁹ พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 มาตรา 21(ข) และ (ค).

²⁰ คู่มือระเบียบในบทที่ 1 หน้า 4

²¹ ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ เป็นหน่วยงานระดับสำนัก ภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษ

ตำรวจสากลหรือผ่านทางช่องทางของตำรวจสากลมากนัก (อย่างไรก็ดี ปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ด้วยการจัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมในลักษณะที่เรียกว่า on the job training กับสำนักงานกลางแห่งชาติได้ในอนาคต

3.4.3 O (Opportunities)

โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมองค์กรเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร

1) เป็นนโยบาย²² ขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการร่วมกันป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม อีกทั้งมีธรรมนูญองค์การตำรวจสากลรองรับแนวนโยบายในเรื่องนี้

2) สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) เห็นชอบ²³ ในแนวคิดที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล แต่ทั้งนี้จะต้องมีการหารือกันอย่างเป็นทางการในรายละเอียดต่างๆ และเมื่อ NCB-Bangkok พิจารณาเห็นชอบแล้ว จะต้องมีการทำข้อตกลงระหว่างหน่วยงานทั้งสองต่อไป

3) การติดตั้งอุปกรณ์เครื่องมือที่จะใช้เชื่อมต่อบริเวณข้อมูลไม่ยุ่งยาก และมีค่าใช้จ่ายไม่สูงมาก²⁴ โดยใช้ระบบ VPN INTERNET DESKTOP ซึ่งสำนักงานตำรวจสากล LOBANG สามารถให้คำแนะนำในการติดตั้งได้ค่าใช้จ่ายอยู่ประมาณ 6,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ

4) กรมสอบสวนคดีพิเศษ สามารถพิจารณา²⁵ ว่าควรจะใช้ข้อมูลอะไรลงในฐานระบบขององค์การตำรวจสากล เป็นสิทธิของกรมฯ องค์การตำรวจสากลไม่ได้มีข้อบังคับในเรื่องนี้แต่อย่างใด

3.4.4 T (Threats)

อุปสรรค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกเป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งองค์กรจะต้องปรับกลยุทธ์ให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ได้

²² ดูข้อบังคับว่าด้วยการประมวลผลข้อมูลขององค์การตำรวจสากล ลักษณะที่ 2 หมวดที่ 1 ข้อ 21(1)(2)(3)

²³ สัมภาษณ์ พล.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา, ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ตำแหน่ง Head of NCB-Bangkok, 17 มิถุนายน 2559, "เป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ เข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลให้มากที่สุดแต่ทั้งนี้จะต้องได้รับการอนุมัติเห็นชอบจาก NCB ประเทศนั้นๆ โดย พล.ต.ต. อภิชาติฯ ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกว่า นอกจากกรมสอบสวนคดีพิเศษที่จะขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลแล้ว หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ในประเทศไทย เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงาน ป.ป.ท. ก็สามารถที่จะขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลนี้ได้เช่นเดียวกัน"; สัมภาษณ์ Mr.Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL (LOBANG), 23 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน".

²⁴ สัมภาษณ์ Mr. Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL (LOBANG), 23 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน".

²⁵ สัมภาษณ์ Mr. Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL (LOBANG), 23 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี Mr.Davuth Ly ได้ให้ข้อสังเกตไว้ว่าในหลักการของความร่วมมือต่อกันแล้ว ประเทศสมาชิกควรที่จะมีข้อมูลที่จะสามารถแลกเปลี่ยนและแบ่งปันต่อกันได้เพื่อประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน".

1) กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถที่จะเป็นสมาชิก (Member) ขององค์การตำรวจสากล คือ เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้²⁶ เนื่องจากธรรมนูญและนโยบายขององค์การตำรวจสากลกำหนดให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องมีสำนักงานกลางแห่งชาติได้เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งในส่วนของประเทศไทยนั้น มีกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็น NCB-Bangkok อยู่แล้ว กรณีของกรมสอบสวนคดีพิเศษความคงจะสามารถขอเป็นหน่วยงานภายในประเทศที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Institution authorized by NCB to directly access to the Interpol information system) แต่ทั้งนี้ต้องได้รับการเห็นชอบจาก NCB-Bangkok เสียก่อน

2) กระบวนการในการหารือเพื่อขอความเห็นชอบจาก NCB-Bangkok นั้น²⁷ ในทางปฏิบัติจะต้องเสนอเรื่องถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณาเห็นชอบด้วย หลังจากนั้นจะต้องมีการจัดทำข้อตกลงระหว่าง NCB-Bangkok และกรมสอบสวนคดีพิเศษด้วย ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาพอสมควรในการดำเนินการ

จากการประมวลวิเคราะห์เรื่องนี้ตามการวิเคราะห์ SWOT Analysis ดังกล่าวข้างต้น สามารถจัดทำเป็นรูปแบบได้ ดังนี้

Strengths จุดเด่นหรือจุดแข็งจากปัจจัยภายในองค์กร	Weakness จุดด้อยหรือจุดอ่อนจากปัจจัยภายในองค์กร
<ul style="list-style-type: none"> -กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นองค์กรที่มีกฎหมายกำหนดภารกิจ อำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องกับ คดีอาชญากรรมข้ามชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานขององค์การตำรวจสากล - ผู้บริหารของกรมสอบสวนคดีพิเศษสนับสนุนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากล -กรมสอบสวนคดีพิเศษมีผลงานด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ -กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบุคลากรและหน่วยงานภายในที่มีความรู้เรื่อง IT พร้อมในการเชื่อมต่อระบบ -กรมสอบสวนคดีพิเศษมีงบประมาณในการบริหารจัดการ -กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบุคลากรระดับบริหารที่มีความรู้และประสบการณ์ในงานของตำรวจสากล -กรมสอบสวนคดีพิเศษมีบุคลากรที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ 	<ul style="list-style-type: none"> -กรมสอบสวนคดีพิเศษยังขาดบุคลากรในระดับปฏิบัติที่มีความรู้เกี่ยวกับงานขององค์การตำรวจสากล

²⁶ ธรรมนูญองค์การตำรวจสากล ข้อ 3.2.; สัมภาษณ์ พล.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา, ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, Head of NCB-Bangkok, 17 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน"; สัมภาษณ์ Mr. Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL (LOBANG), 23 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน".

²⁷ สัมภาษณ์ พล.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา, ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, Head of NCB-Bangkok, 17 มิถุนายน 2559, "เรื่องเดียวกัน".

Opportunities โอกาสซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กร	Threats อุปสรรคที่เกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กร
<ul style="list-style-type: none"> -เป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล -ธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลเอื้อต่อการที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลฯ ได้ -สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย หรือ NCB-Bangkok เห็นชอบในแนวคิดที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล -การติดตั้งระบบเชื่อมต่อฐานข้อมูลฯ ไม่ยุ่งยากและมีค่าใช้จ่ายน้อย -กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถพิจารณาได้ว่า จะใส่ข้อมูลอะไรที่ต้องการลงในระบบฯ ไม่มีลักษณะบังคับ 	<ul style="list-style-type: none"> -กรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถเข้าเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้ เนื่องจากมี NCB-Bangkok อยู่แล้ว (แต่สามารถเข้าเป็นหน่วยงานที่เข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจาก NCB-Bangkok) -กระบวนการในการขอความเห็นชอบจาก NCB-Bangkok ในการปฏิบัติต้องเสนอถึงสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหลังจากนั้นต้องทำเป็นข้อตกลงซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควรในการดำเนินการ

จากที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าจุดเด่นหรือจุดแข็งภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษเอื้อต่อการที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเข้าเป็นหน่วยงานที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้ จะมีจุดด้อยหรือจุดอ่อนอยู่เพียงเรื่องเดียวคือเรื่องการขาดบุคลากรระดับปฏิบัติที่มีความรู้เกี่ยวกับงานขององค์การตำรวจสากล ซึ่งสามารถแก้ไขได้ไม่ยากโดยการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรม หรือไปฝึกการปฏิบัติอยู่กับ NCB-Bangkok สำหรับโอกาสนั้น สนับสนุนให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถเข้าเป็นหน่วยงานที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลฯ ไม่ว่าจะป็นเรื่องนโยบายและธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายต่างๆ ได้เข้าถึงระบบฐานข้อมูลฯ ให้ได้มากที่สุด เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกัน สำหรับอุปสรรคนั้น เป็นกรณีที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะไม่สามารถเข้าเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้ เนื่องจากประเทศไทยมี NCB-Bangkok ทำหน้าที่อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม กกรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถเข้าเป็นหน่วยงานที่เข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน แต่จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก NCB-Bangkok เสียก่อน ซึ่งอาจจะต้องใช้เวลาพอสมควรในการดำเนินการ

ประโยชน์ที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะได้รับเมื่อได้เข้าเป็นเครือข่ายขององค์การตำรวจสากลอย่างแรกคือการเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล ซึ่งจะประกอบด้วยฐานข้อมูลของอาชญากร ฐานข้อมูลอาชญากรรมประเภทต่างๆ ซึ่งประเทศสมาชิกต่างๆ ส่งมารวมไว้ที่องค์การตำรวจสากล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม นอกจากนี้กรมสอบสวนคดีพิเศษยังสามารถใช้ช่องทางตำรวจสากลในการติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูลกับองค์การตำรวจสากลและประเทศสมาชิกต่างๆ รวมถึงการเข้าร่วมการประชุมหารือระหว่างประเทศ และการขอเข้ารับการฝึกอบรม สัมมนา ในหัวข้อสำคัญๆ ที่เป็น

ประโยชน์ อันจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้บุคลากรของกรมสอบสวนคดีพิเศษและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของกรมอีกด้วย

บทที่ 4

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

4.1 สรุปผลการศึกษา

กรมสอบสวนคดีพิเศษเป็นหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยมี พ.ร.บ.การสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 กำหนดให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีภารกิจ อำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปราม สืบสวนสอบสวนคดีอาญาที่มีลักษณะเป็นคดีพิเศษซึ่งรวมถึงคดีสำคัญๆ คดีที่มีความสลับซับซ้อน มีผลกระทบรุนแรงต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมทั้งคดีที่มีลักษณะข้ามชาติที่สำคัญๆ หรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม ซึ่งจากลักษณะภารกิจ อำนาจหน้าที่ดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ ทั้งหน่วยงานในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศ ที่ผ่านมา กรมสอบสวนคดีพิเศษมีความร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศหลายหน่วยงานในลักษณะความร่วมมือ (Agency to Agency) หรือผ่านทางเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้บังคับใช้กฎหมายที่ประจำอยู่ในสถานทูตต่างๆ ในประเทศไทย ซึ่งมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทาง ในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่างประเทศเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งเพื่อให้ กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะเข้าเป็นสมาชิกหรือเข้าเป็นเครือข่ายหนึ่งขององค์การตำรวจสากลซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศเกี่ยวข้องกับงานตำรวจและการบังคับใช้กฎหมายที่เก่าแก่ที่สุด และมีเครือข่ายมากที่สุดในโลก

อย่างไรก็ดี จากการศึกษาพบว่ากรมสอบสวนคดีพิเศษไม่สามารถเข้าเป็นสมาชิก (Member) ขององค์การตำรวจสากลหรือเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้ เนื่องจากธรรมนูญและนโยบายขององค์การตำรวจสากลกำหนดให้ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะต้องมีสำนักงานกลางแห่งชาติได้เพียงหน่วยงานเดียว ซึ่งในส่วนของประเทศไทยนั้น มีกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็น NCB-Bangkok อยู่แล้ว และการเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-NCB) ก็คงเป็นไปได้เช่นกันเพราะที่ผ่านมามีเพียง 3 ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub-NCBs)²⁸ ซึ่งเป็นกรณีพิเศษส่วนใหญ่จะเป็นเมืองที่แยกจากประเทศที่เคยปกครองหรือเคยเป็นเมืองอาณานิคมซึ่งมีระยะทางห่างจากประเทศที่เคยปกครอง

ในกรณีของกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้นสามารถขอเข้าเป็นหน่วยงานภายในประเทศ ที่มีสิทธิเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจ (Institution authorized by NCB to directly access to the Interpol information system) ซึ่งเป็นไปตามธรรมนูญและนโยบายขององค์การตำรวจสากล แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติเสียก่อน โดยมีการทำเป็น

²⁸ รายชื่อ Sub-NCBs ในภาคผนวก

ข้อตกลงซึ่งการเข้าถึงระบบข้อมูลขององค์การตำรวจสากลดังกล่าวจะทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลที่มีประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งการสืบสวน สอบสวน ดำเนินคดีพิเศษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การติดต่อสื่อสารระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษกับองค์การตำรวจสากลและหน่วยงานประเทศสมาชิกอื่นๆ ยังคงต้องติดต่อผ่านสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) แต่หากเป็นการติดต่ออย่างไม่เป็นทางการนั้นสามารถติดต่อกันผ่านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ขององค์การตำรวจสากลได้เพื่อความสะดวกรวดเร็วในบางกรณี นอกจากนี้การที่กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเห็นชอบให้เป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลฯ ได้แล้ว ยังจะทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษมีโอกาส มีช่องทางเพิ่มมากขึ้นในการเข้าร่วมกิจกรรมอื่นๆ ขององค์การตำรวจสากล เช่น การเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่ การฝึกอบรม เทียบได้กับการเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากล

จากการศึกษายังพบว่าสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) หรือ กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นชอบในความคิดที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลเพราะถือว่าเป็นประโยชน์ร่วมกันในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม แต่จะต้องมีการประชุมหารืออย่างเป็นทางการระหว่างกรมสอบสวนคดีพิเศษและสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) ต่อไป และในทางปฏิบัติสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย คงจะต้องสอบถามความเห็นจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องนี้ด้วย

4.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางการดำเนินการต่อไปของกรมสอบสวนคดีพิเศษในเรื่องนี้

จากผลสรุปของการศึกษาในข้อ 4.1 ประกอบกับนโยบายของผู้บริหารกรมสอบสวนคดีพิเศษ ที่เห็นควรให้กรมสอบสวนคดีพิเศษเข้าไปมีบทบาทเกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากล โดยเฉพาะการเข้าถึงระบบฐานข้อมูล database ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องนี้ประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม เห็นควรที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะต้องดำเนินการต่อไป ดังนี้

1) กรมสอบสวนคดีพิเศษควรมอบหมายให้สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศทำหน้าที่ในการประสานงานกับสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ในการที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะเข้าเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้ โดยจัดให้มีการประชุมหารืออย่างเป็นทางการระหว่างหน่วยงานเกี่ยวข้องโดยเร็วเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) และให้เร่งจัดทำข้อตกลง (Agreement) ระหว่างหน่วยงานต่อไป

2) อาจจะต้องมีการหารือกันในเชิงนโยบายระหว่างผู้บริหารระดับสูงของกรมสอบสวนคดีพิเศษและสำนักงานตำรวจแห่งชาติในเรื่องนี้ควบคู่กันไปด้วยเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความราบรื่นและรวดเร็วยิ่งขึ้น

3) มอบให้สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักของกรมสอบสวนคดีพิเศษในการประสานงานกับองค์การตำรวจสากลและประเทศสมาชิกต่างๆ และจัดเตรียมความพร้อมของบุคลากรและเครื่องมือที่จะใช้ในการปฏิบัติงานในเรื่องนี้ต่อไป

จากการศึกษาในเรื่องนี้ ผู้ทำการศึกษามั่นใจว่าหากกรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) ให้เป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้แล้ว จะทำให้การปฏิบัติงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในมิติที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างประเทศ คดีอาชญากรรมข้ามชาติ อีกทั้งจะทำให้กรมสอบสวนคดีพิเศษได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะจากหน่วยงานต่างๆ ของบรรดาประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล และโอกาสที่ กรมสอบสวนคดีพิเศษจะได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) ให้เป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลมีสูงมาก เนื่องจากเป็นไปตามธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลและเป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากลที่ต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งหลายสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลฯ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกัน อีกทั้ง จากการหารือเบื้องต้นกับสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB-Bangkok) แล้วเห็นชอบในแนวคิดที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลด้วย

ดังนั้น หากกรมสอบสวนคดีพิเศษเร่งรัดดำเนินการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเชื่อว่า กรมสอบสวนคดีพิเศษจะประสบความสำเร็จในการเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล

บรรณานุกรม

เอกสาร

กรมสอบสวนคดีพิเศษ. 12 ปีวันก่อตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ, 2557.

_____. รายงานการประชุมกรณี INTERPOL ระหว่างกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ. ห้องประชุม 11 ชั้น 3 ตึก 1 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 11 กุมภาพันธ์ 2552.

_____. รายงานการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงาน INTERPOL Liaison in Bangkok (LABOANG). ห้องประชุมชั้น 7 กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 15 มกราคม 2552.

_____. รายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2551.

กระเชียร ศรีदानนท์, พล.ต.อ. องค์การตำรวจสากล (อินเทอร์โพล). เรียบเรียงโดย พ.ต.อ. เพ็ชร ฌ่อมเพชร. นิตยสารรายเดือนตำรวจ 11 (พฤศจิกายน 2507) : 16-32.

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 121 ตอนที่ 8 ก วันที่ 19 มกราคม 2547.

พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 36 ก วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2551.

สำนักงานกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ, กรมสอบสวนคดีพิเศษ. รายงานความคืบหน้ากรณีการเชื่อมต่อฐานข้อมูล INTERPOL (ครั้งที่ 1). บันทึกข้อความที่ ยธ (สตท.) 0802/384, 19 มีนาคม พ.ศ. 2552.

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. เอกสารของกองการต่างประเทศ. ม.ป.ป.

Albert Barita Sihombing. Role of NCB INTERPOL-Indonesia in Combatting Terrorism. Command Course Advance 38th. Royal Thai Police College, Bangkok. (April 2014) : 7-8, 19-21, 25-26.

Audit Division, Office of Central Bureau, U.S. Department of Justice. The United States National Central Bureau of INTERPOL: Audit Report 09-35. September 2009.

Office of Legal Affairs. Constitution of the ICPO-INTERPOL. INTERPOL. [I/CONS/GA/1956(2008)].

_____. Financial Regulations. INTERPOL. [II.C/FREG/GA/1985(2014)] [II.C/FRUL/EC/2005(2014)] (24 pages).

_____. General Regulations. INTERPOL. [I/GREG/GA/1956(2014)].

_____. INTERPOL's Rules on The Processing of Data. INTERPOL. [III/IRPD/GA/2011(2014)]

- Office of Legal Affairs. Rules of Procedure of the Executive Committee. INTERPOL [II.B/RPEC/CA/1994].
- _____. Rules of Procedure of the ICPO-INTERPOL General Assembly. INTERPOL. [II.A/RPGA/GA/1996(2004)].
- _____. Rules on the Control of Information and Access to INTERPOL's Files. INTERPOL. [II.E/RCIA/GA/2004(2009)].
- Todd Sandler, Daniel G. Arce and Walter Endres. An Evaluation of INTERPOL's Cooperative-Based Counterterrorism Linkages. 2011.

การสัมภาษณ์

- อภิชาติ สุริบุญญา, พล.ต.ต. ผู้บังคับการกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. สัมภาษณ์, 17 มิถุนายน 2559.
- Davuth Ly. Head of ICPO-INTERPOL (LOBANG). สัมภาษณ์. 23 มิถุนายน 2559.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- กระทรวงการต่างประเทศ. การเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร และพิธีสารเพื่อป้องกัน ปราบปรามและลงโทษ การค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็กเสริมอนุสัญญา. [ออนไลน์]. 2556. แหล่งที่มา: <http://www.mfa.go.th/main/th/media-center/14/40175-การเข้าเป็นอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรม.html> [6 มิถุนายน 2559].
- ผู้จัดการออนไลน์. อินเทอร์เน็ต: ตำรวจสากล กับความหวังลากค่อ"ทักษิณ"กลับไทย. [ออนไลน์]. 7 มิถุนายน 2553. แหล่งที่มา: <http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9530000078255> [6 มิถุนายน 2559].
- Community Tool Box. Section 14, SWOT Analysis: Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threats. [Online]. 2016. Available from: <http://ctb.ku.edu/en/table-of-contents/assessment/assessing-community-needs-and-resources/swot-analysis/main> [2016, June 6].
- Connecting Police for a Safer World. History. [Online]. Available from: <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/History> [2016, June 6].
- _____. Ministry of Public Security China. [Online]. 2016. Available from: <http://www.interpol.net/Member-countries/Asia-South-Pacific/China> [2016, June 6].
- _____. Royal Thai Police. [Online]. 2016. Available from: <http://www.interpol.net/Member-countries/Asia-South-Pacific/Thailand> [2016, June 6].

- Connecting Police for a Safer World. World. [Online]. 2016. Available from: <http://www.interpol.net/Member-countries/> [2016, June 6].
- _____. United Kingdom. [Online]. 2016. Available from: <http://www.interpol.net/Member-countries/Europe/United-Kingdom> [2016, June 6].
- Council on Foreign Relations. The Global Regime for Transnational Crime. [Online]. 2013. Available from: <http://www.cfr.org/transnational-crime/global-regime-transnational-crime/p28656> [2016, June 6].
- Decide Guide. The SWOT Model. [Online]. 2009, May 15. Available from: <http://www.decide-guide.com/swot/> [2016, June 6].
- Gilsinan, Kathy. Interpol at 100: Does the World's Police Force Work?. [Online]. 2014, May 12. Available from: <http://www.theatlantic.com/international/archive/2014/05/interpol-the-global-police-force-that-isnt/362086/> [2016, June 6].
- Maxi-Pedia. SWOT Analysis Matrix. [Online]. 2015. Available from: <http://www.maxi-pedia.com/SWOT+analysis+matrix+method+model> [2016, June 6].
- MindTools. SWOT Analysis: Discover New Opportunities, Manage and Eliminate Threats. [Online]. Available from: https://www.mindtools.com/pages/article/newTMC_05.htm [2016, June 6].
- Morrison, Mike. SWOT analysis. [Online]. 2013, October 19. Available from: <https://rapidbi.com/swot-analysis/> [2016, June 6].
- The PoliceChief. Interpol: Connecting Police for a Safer World. [Online]. 2011. Available from: http://www.policechiefmagazine.org/magazine/index.cfm?fuseaction=display_arch &article_id=2398&issue_id=62011 [2016, June 6].
- United Nations. 'Best Practices' in Combating Terrorism. [Online], Available from: www.un.org/en/sc/ctc/docs/bestprac-interpol.pdf.
- United Nations Information Service. Aspects of un convention against transnational organized crime discussed by 19 government representatives. [Online]. 2000. Available from: <http://www.unis.unvienna.org/unis/pressrels/2000/LPMO09.html> [2016, June 6].
- United Nations Office on Drugs and Crime. United Nations Convention against Transnational Organized Crime and the Protocols Thereto. [Online]. 2016. Available from: <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CTOC/> [2016, June 6].

United Nations Treaty Collection. CHAPTER XVIII PENAL MATTERS. [Online]. 2000.
Available from: [https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?
src=TRAETY&mtdsg_no=XVIII-12&chapter=18&clang=_en](https://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TRAETY&mtdsg_no=XVIII-12&chapter=18&clang=_en) [2016, June 6].

Wikipedia. Interpol. [Online]. 2016. Available from: [https://en.wikipedia.org/wiki/
Interpol](https://en.wikipedia.org/wiki/Interpol) [2016, June 6].

Wikipedia. SWOT Analysis. [Online]. 2016. Available from: [http://en.wikipedia.org/wiki/
swot_analysis](http://en.wikipedia.org/wiki/swot_analysis) [2016, June 6].

ภาคผนวก

1. รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์และรายละเอียดของการสัมภาษณ์

1.1 สรุปการสัมภาษณ์ พล.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา ผบก.ตท.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2559 ที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1) สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (National Central Bureau-THAILAND หรือ NCB Bangkok) มีกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานประสานกับองค์การตำรวจสากล ประเทศสมาชิกอื่น กับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศไทยทั้งหมด โดยมีผู้บังคับการกองการต่างประเทศเป็นหัวหน้า NCB THAILAND

2) ในความเป็นจริงแล้วหน่วยงานที่ทำหน้าที่สำนักงานกลางแห่งชาตินั้น จะต้องเป็นหน่วยงานกลางของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในประเทศ แต่ที่กองการต่างประเทศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) เนื่องจากเมื่อปี พ.ศ. 2494 ที่ประเทศไทยได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลนั้น ประเทศไทยมีหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายเพียงหน่วยเดียว คือ กรมตำรวจ (ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ)

3) ในหลักการองค์การตำรวจสากลต้องการให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั้งหมดสามารถเข้าถึงฐานข้อมูล (Database) ของตำรวจสากลให้ให้ได้มากที่สุดได้ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายขององค์การตำรวจสากล เพียงแต่ในเรื่องนี้จะต้องเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติของแต่ละประเทศที่จะทำหน้าที่พิจารณาว่าหน่วยงานไหนควรเข้ามาร่วมเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) หรือเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงข้อมูลของตำรวจสากล (Database Extension)

4) ตามข้อ 3 ในทางปฏิบัติหน่วยงานที่จะขอเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากล หน่วยงานนั้นๆ สามารถมีหนังสือร้องขอมายังสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ เมื่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยหัวหน้าสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว จัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างหน่วยงานนั้นๆ กับสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB THAILAND) และสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยจะได้มอบรหัสผ่าน (Password) สำหรับการเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากลให้กับหน่วยงานที่ร้องขอ แต่ทั้งนี้การติดต่อประสานงานยังต้องผ่านสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (ไม่สามารถประสานงานโดยตรงได้นอกจากการประสานงานเป็นการส่วนตัว) อย่างไรก็ตาม หน่วยงานที่ร้องขอนั้นเมื่อ มีรหัสผ่านแล้วสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ (ดูข้อมูลได้) โดยตรง

5) การขอเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากลนั้นทำได้เนื่องจากเป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากล และสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (NCB THAILAND) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ไม่ขัดข้องแต่อย่างใด อีกทั้งยังมีความเห็นว่า นอกจาก กรมสอบสวน คดีพิเศษที่จะเข้าถึงข้อมูลของตำรวจสากลแล้ว หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่นๆ ในประเทศไทย ก็สามารถสมัครเข้ามาได้ เช่น สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ง. สำนักงาน ป.ป.ท. สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นต้น เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมร่วมกันอันเป็นเป้าประสงค์หลักขององค์การตำรวจสากล

6) แต่การที่กรมสอบสวนคดีพิเศษจะขอเป็นสมาชิก (Member) อีกหน่วยงานนั้น ไม่สามารถทำได้เพราะตามนโยบายและในธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลกำหนดไว้ว่าประเทศสมาชิกแต่ละประเทศจะสามารถเป็นสมาชิกได้หน่วยงานเดียว

7) ค่าบำรุงสมาชิกรับเป็นภาระความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่แล้วเนื่องจากการของบประมาณผูกพันทุกปี ที่จะต้องส่งให้กับองค์การตำรวจสากล (ปีละประมาณ 5 ล้านบาท) กรมสอบสวนคดีพิเศษคงไม่ต้องมารับผิดชอบในส่วนนี้แต่อย่างใด

8) ส่วนการเข้าร่วมประชุมสมัชชาใหญ่และการประชุมย่อยในเวทีต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลนั้น กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถแจ้งความจำนงเข้าร่วมการประชุมได้ (ผ่านทางสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย) โดยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของตนเอง ทั้งนี้การเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) หรือการเป็นหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Database Extension) ย่อมทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลได้ง่ายกว่าและรวดเร็วขึ้นในการที่จะพิจารณาว่าควรเข้าร่วมประชุมในเรื่องใดบ้าง

9) เรื่องค่าใช้จ่ายในการติดตั้งเครื่องมือสื่อสารการเชื่อมต่อกับระบบขององค์การตำรวจสากลนั้น ไม่น่าจะสูงมาก แต่ไม่ทราบตัวเลขที่แน่นอน คงต้องประสานงานกับองค์การตำรวจสากลหรือสำนักงานตำรวจสากลภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย) LOBANG ต่อไป

10) ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) หรือหน่วยที่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Database Extension) แต่อย่างใดแม้แต่ในหน่วยงานของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง แต่กำลังที่จะพิจารณาให้สำนักงานตรวจคน เข้าเมืองเข้ามาเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

11) ประโยชน์ของการเข้าเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) หรือหน่วยที่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Database Extension)

- เพื่อการเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล
- การได้รับการยอมรับเพิ่มมากขึ้นในฐานะที่ถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์การตำรวจสากล

1.2 สรุปรายการสัมภาษณ์ Mr.Davuth Ly, Head of ICPO-INTERPOL, Liaison Office for Asia and South Pacific (LOBANG) เมื่อวันที่ 23 มิ.ย. 2559 เวลา 15.00-16.00 น. ณ สำนักงานตำรวจสากลภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก อาคาร 19 ชั้น 12 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1) เป็นนโยบายขององค์การตำรวจสากลที่จะให้หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในประเทศต่างๆ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลให้ได้มากที่สุด แต่ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ของประเทศสมาชิกรับนั้นๆ เสียก่อน ในกรณีของกรมสอบสวนคดีพิเศษหากประสงค์จะเข้าถึงฐานข้อมูลตำรวจสากลจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก NCB Bangkok คือ กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสามารถทำเป็นบันทึกข้อตกลง ระหว่างหน่วยงานทั้งสอง

2) การเข้าถึงข้อมูลขององค์การตำรวจสากลในกรณีของกรมสอบสวนคดีพิเศษนั้น คงจะเป็นในลักษณะของ Database Extension แต่ไม่ใช่ในลักษณะเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ หน่วยย่อย (Sub NCB)

การจะเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) ได้จะต้องเป็นกรณีที่เป็นหน่วยงานย่อยในส่วนราชการเดียวกันกับหน่วยงานที่เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ของประเทศนั้นๆ ซึ่งต้องการเข้าถึงข้อมูลของตำรวจสากลโดยตรงอีกส่วนหนึ่ง เช่น ในกรณีของประเทศสหราชอาณาจักรที่มีสำนักงานกลางแห่งชาติอยู่ที่กรุงลอนดอน แต่มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) ที่เมืองแมนเชสเตอร์ เป็นต้น หรือในกรณีของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย จำนวน 2 แห่ง คือที่ ฮ่องกง และมาเก๊า ซึ่งเป็นกรณียกเว้น เนื่องจากทั้งฮ่องกงและมาเก๊าต่างมีสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) ของตนเองมาก่อน ก่อนที่จะรวมเป็นส่วนหนึ่งของสาธารณรัฐประชาชนจีน ดังนั้น จึงยกเว้นให้มีสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) ของสาธารณรัฐประชาชนจีนขึ้นที่ฮ่องกงและมาเก๊าดังกล่าว

3) อย่างไรก็ตามก็ดี กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลองค์การตำรวจสากลได้ เช่นเดียวกับสำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub NCB) แต่การติดต่อกับองค์การตำรวจสากลและประเทศสมาชิก (ผ่านระบบ 24/7) ยังคงต้องผ่านสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) แต่ในลักษณะการติดต่ออย่างไม่เป็นทางการสามารถติดต่อกันผ่านทางระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ขององค์การตำรวจสากลได้เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในบางกรณีที่เป็น

4) การติดตั้งเครื่องมือต่างๆ เพื่อเข้าถึงระบบฐานข้อมูลของตำรวจสากลนั้น ไม่ยุ่งยากซับซ้อนแต่อย่างใด ใช้ระบบ VPN Internet Destop ซึ่งสำนักงานตำรวจสากลภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (LOBANG) สามารถให้คำแนะนำได้ ค่าใช้จ่ายในการติดตั้งประมาณ 6,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ (สำหรับ Working Station จำนวน 2 จุด)

5) กรมสอบสวนคดีพิเศษสามารถพิจารณาว่าควรจะได้ใส่ข้อมูลอะไรในระบบฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลซึ่งเป็นสิทธิของกรมสอบสวนคดีพิเศษ องค์การตำรวจสากลไม่ได้ มีข้อบังคับแต่อย่างใด แต่ในด้านหลักการแล้วถ้าทุกประเทศสมาชิกเล็งเห็นความสำคัญของการ ร่วมป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมแล้ว สมควรที่จะแลกเปลี่ยนและแบ่งปันข้อมูลต่างๆ ต่อกัน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การตำรวจสากล

2.1 ความเป็นมาของการจัดตั้งองค์การตำรวจสากล

องค์การตำรวจสากลมีชื่อภาษาอังกฤษ คือ International Criminal Police Organization (ICPO) และมีชื่อภาษาฝรั่งเศส คือ Organisation Internationale de Police Criminelle (OIPC) สำหรับความคิดที่จะจัดตั้งองค์การตำรวจสากลเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2457 ซึ่งมีการประชุมใหญ่ของตำรวจสากลว่าด้วยเรื่องทางอาญา ครั้งที่ 1 (The First International Criminal Police Congress) ณ ประเทศโมนาโก ต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตำรวจสากล

(International Criminal Police Commission-ICPC) ขึ้นในปี พ.ศ. 2466 และชื่อ INTERPOL เป็นที่รู้จักของสาธารณชนมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2499 โดยมีรายละเอียด ดังนี้²⁹

พ.ศ. 2457 –เป็นการประชุมครั้งแรกของบรรดาหัวหน้านายตำรวจ นักกฎหมายและผู้พิพากษาศาลแขวงจาก 24 ประเทศซึ่งได้หารือกันในหลายประเด็น อาทิ กระบวนการจับกุม เทคนิคต่างๆ ที่ใช้ในการพิสูจน์ทราบความผิด ข้อมูลอาชญากรรมระหว่างประเทศแบบรวมศูนย์ และวิธีการในการส่งผู้ร้ายข้ามแดน

พ.ศ. 2466—จากการริเริ่มของ Dr.Johannes Schober ประธานตำรวจเวียนนา ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการตำรวจสากล (ICPC) ขึ้นโดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย และเป็นปีแรกที่มีการตีพิมพ์ประกาศแจ้งชื่อผู้บุคคลที่ต้องการตัว (wanted persons) ในวารสารของ INTERPOL ที่ชื่อ International Public Safety Journal

พ.ศ. 2469—ในการประชุมสมัชชาใหญ่ที่นครเบอร์ลิน ที่ประชุมได้เสนอให้มีการจัดตั้งหน่วยประสานงานกลางขึ้นในองค์กรตำรวจซึ่งถือเป็นที่มาของการจัดตั้งสำนักงานกลางแห่งชาติ (National Central Bureau-NCB) ในประเทศสมาชิก

พ.ศ. 2470—มีการรับรองมติให้บรรดาประเทศสมาชิกจัดตั้งสำนักงานกลางแห่งชาติขึ้นในประเทศของตน

พ.ศ. 2473—มีการจัดตั้งกรม/หน่วยเฉพาะด้านขึ้นเพื่อจัดการกับปัญหาเรื่องการปลอมแปลงเงินตรา ข้อมูลอาชญากร และการปลอมหนังสือเดินทาง

พ.ศ. 2475—หลังจากการเสียชีวิตของ Dr.Johannes Schober มีการออกกฎหมายใหม่หลายฉบับโดยให้มีตำแหน่งเลขาธิการ (Secretary General) โดยผู้ที่เป็นเลขาธิการคนที่ 1 คือ Oskar Dressier ผู้บัญชาการตำรวจสำนักงานตำรวจแห่งชาติออสเตรีย

พ.ศ. 2478—องค์การตำรวจสากลได้เปิดตัวเครือข่ายวิทยุตำรวจสากลโดยระบบการสื่อสารที่เป็นอิสระและเป็นการใช้เฉพาะในกลุ่มเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศของตน

พ.ศ. 2481—หลังจากที่ประธานาธิบดี Michael Skubl ถูกขับจากตำแหน่ง โดยพรรคนาซีได้เข้าควบคุม ทำให้ประเทศส่วนใหญ่ยุติการมีส่วนร่วมและคณะกรรมการตำรวจสากล (ICPC) ได้ยุติบทบาทไป โดยเป็นเพียงองค์การระหว่างประเทศองค์การหนึ่ง

²⁹ กระจเกษียร ศรุตานนท์, พล.ต.อ., องค์การตำรวจสากล (อินเทอร์โพล), เรียบเรียงโดย พ.ต.อ. เพ็ชร ฌ ป้อมเพชร, นิตยสารรายเดือนของตำรวจ 11 (พฤศจิกายน 2507); สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, เอกสารของกองการต่างประเทศ (ม.ป.ป.); The PoliceChief, Interpol: Connecting Police for a Safer World [Online], 2011, Available from: http://www.policechiefmagazine.org/magazine/index.cfm?fuseaction=display_arch&article_id=2398&issue_id=62011 [2016, June 6].; Office of Legal Affairs, “Constitution of the ICPO-INTERPOL,” INTERPOL, pp. 3-4, 6.; Office of Legal Affairs, “General Regulations,” INTERPOL, pp. 4-7.; Office of Legal Affairs, “Rules on the Control of Information and Access to INTERPOL’s Files,” INTERPOL, pp. 3-4.; Todd Sandler, Daniel G. Arce and Walter Endres, An Evaluation of INTERPOL’s Cooperative-Based Counterterrorism Linkages (2011), pp.4-5.; กรมสอบสวนคดีพิเศษ, รายงานการประชุมหารือร่วมกับหน่วยงาน INTERPOL Liaison in Bangkok (LABOANG), ห้องประชุมชั้น 7 กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 15 มกราคม 2552.; Connecting Police for a Safer World, History [Online], Available from: <http://www.interpol.int/About-INTERPOL/History> [2016, June 6].

พ.ศ. 2485—คณะกรรมการตำรวจสากล (ICPC) ตกอยู่ในการควบคุมของประเทศเยอรมนีอย่างสมบูรณ์และถูกย้ายไปอยู่ที่กรุงเบอร์ลิน

พ.ศ. 2489—หลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ประเทศเบลเยียมเป็นผู้นำการจัดตั้งองค์การฯ ขึ้นใหม่โดยมีการตั้งสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงปารีส และ คำว่า INTERPOL ได้รับเลือกให้เป็นชื่อย่อในการส่งโทรเลขขององค์การฯ และได้มีการเลือกประธานและคณะกรรมการบริหารโดยใช้กระบวนการแบบประชาธิปไตยปีนี้เป็นปีแรกที่มีระบบการประกาศแจ้งเตือนโดยใช้รหัสสีของ INTERPOL และมีการแจ้งเตือนประเภท Red Notice สำหรับบรรดาบุคคลซึ่งเป็นที่ต้องการตัวของนานาประเทศเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2492—องค์การสหประชาชาติได้จัดให้องค์การตำรวจสากลมีสถานภาพเป็นองค์การที่ปรึกษา (consultative status) และมีฐานะองค์กรหนึ่งที่ไม่ใช่ขององค์กรของรัฐ (a non-government organization)

พ.ศ. 2499—หลังจากที่ได้มีการรับรองธรรมนูญฉบับปัจจุบัน คณะกรรมการตำรวจสากลได้กลายเป็นองค์การตำรวจสากล (International Criminal Police Organization-INTERPOL) ใช้ชื่อย่อว่า ICPO-INTERPOL หรือ INTERPOL องค์การฯ นี้กลายเป็นองค์กรที่ปกครองตนเองโดยมีการเก็บค่าบำรุงจากบรรดาประเทศสมาชิกและมีการลงทุนซึ่งถือเป็นวิธีการหลักของงานสนับสนุน

พ.ศ. 2501—มีการปรับค่าบำรุงของประเทศสมาชิกและมีการรับรองระเบียบเกี่ยวกับการเงินขององค์การตำรวจสากล

พ.ศ. 2506—มีการจัดประชุมระดับภูมิภาคขึ้นเป็นครั้งแรกในกรุงมอนโรเวียประเทศไลบีเรีย

พ.ศ. 2508—ที่ประชุมสมัชชาใหญ่ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและนโยบายในการดำเนินการของสำนักงานกลางแห่งชาติอย่างเป็นทางการ

พ.ศ. 2514—องค์การสหประชาชาติได้ให้การยอมรับองค์การตำรวจสากลในฐานะที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศองค์กรหนึ่ง (an intergovernmental organization)

พ.ศ. 2515—มีการทำข้อตกลงกับประเทศฝรั่งเศส ณ สำนักงานงานใหญ่ขององค์การตำรวจสากล โดยถือว่าองค์การตำรวจสากลมีฐานะเป็นองค์กรระหว่างประเทศองค์กรหนึ่ง

พ.ศ. 2525—มีการจัดตั้งองค์กรอิสระขึ้นเพื่อกำกับดูแลการดำเนินการขององค์การตำรวจสากลในส่วนของกฎระเบียบภายในที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูล และให้องค์กรอิสระชุดนี้เป็นคณะกรรมการเพื่อควบคุมข้อมูลขององค์การตำรวจสากลซึ่งจะจัดทำขึ้นในปี พ.ศ. 2546

พ.ศ. 2532—องค์การตำรวจสากลได้ย้ายสำนักเลขาธิการไปอยู่ที่เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส

พ.ศ. 2533—องค์การตำรวจสากลได้เปิดตัวการใช้งานระบบสื่อสารที่เรียกว่า X.400 โดยการสื่อสารระบบนี้ทำให้บรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCBs) สามารถส่งข้อความอิเล็กทรอนิกส์ไปยังสำนักงานกลางแห่งชาติอีกแห่งหนึ่ง และสำนักเลขาธิการได้โดยตรง

พ.ศ. 2535—มีการให้บริการค้นหาข้อมูลในฐานข้อมูล INTERPOL แบบอัตโนมัติเพื่อการค้นหาข้อมูลแบบทางไกล (remote searches)

พ.ศ. 2538—มีการกำหนดแนวทางการจัดตั้งและการปฏิบัติงานของสำนักงานระดับภูมิภาค โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนงานปรับปรุงสมัชชาใหญ่

พ.ศ. 2541—มีการจัดตั้งระบบฐานข้อมูลอาชญากรรมขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL Criminal Information System-ICIS)

พ.ศ. 2545—มีการเปิดตัวระบบการสื่อสารทางเว็บตลอด 24 ชั่วโมงโดยไม่มีวันหยุดที่เรียกว่า I-24/7 web-based communication system ขึ้น ระบบนี้ทำให้การเข้าถึงบริการและฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลโดยบรรดาสถาบันกลางแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยประเทศแคนาดาเป็นประเทศแรกที่ทำกรเชื่อมต่อระบบนี้

พ.ศ. 2546—มีพิธีเปิดศูนย์ประสานงานและสั่งการ (Command and Coordination Centre) ที่สำนักเลขาธิการใหญ่ ทำให้สามารถปฏิบัติการได้ 24 ชั่วโมงต่อวันและสัปดาห์ละ 7 วัน

พ.ศ. 2547—มีพิธีเปิดสำนักงานประสานงานขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL liaison office) ประจำองค์การสหประชาชาติในกรุงนิวยอร์กและมีการแต่งตั้งผู้แทนพิเศษ (Special Representative) ขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2548—มีการออกประกาศแจ้งรายชื่อบุคคลที่เป็นภัย ที่เรียกว่า INTERPOL-United Special Notice เป็นครั้งแรกโดยเป็นการแจ้งชื่อบุคคลต่างๆ ตามมาตรการคว่ำบาตรกลุ่มอัลกออิดะห์ (Al Qaeda) และกลุ่มตอลิบาน (Taliban) ทั้งนี้ เทคโนโลยีที่รู้จักกันในชื่อ MIND/FIND ทำให้บรรดาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแนวหน้าสามารถเชื่อมต่อกับระบบต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล ได้โดยตรง

พ.ศ. 2552—มีพิธีเปิดสำนักงานของผู้แทนพิเศษ (Office of the Special Representative) ประจำองค์การสหภาพยุโรปที่กรุงบรัสเซลส์

พ.ศ. 2558—มีพิธีเปิดหน่วยพัฒนาและวิจัยแบบล้ำสมัยขององค์การตำรวจสากลเพื่อพิสูจน์ทราบเกี่ยวกับอาชญากรรมและอาชญากรรมที่เรียกว่า INTERPOL Global Complex for Innovation ขึ้นที่ประเทศสิงคโปร์ ด้วยมีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หรือที่เรียกว่า Cybercrime และเพื่อช่วยให้บรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจทั่วโลกสามารถจัดการกับภัยคุกคามต่างๆ ที่เกิดขึ้นโดยการใช้นวัตกรรมและการฝึกอบรม

2.2 วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากล

บทบาทขององค์การตำรวจสากลตามที่บัญญัติไว้ในหมวดทั่วไปของธรรมนูญองค์การตำรวจสากลมีดังนี้ คือ

ข้อ 2 ก) เพื่อดำเนินการให้เกิดและส่งเสริมให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ระหว่างบรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมด โดยเป็นไปภายใต้ขอบเขตของกฎหมายต่างๆ ที่ประเทศนั้นบังคับใช้และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

ข) เพื่อจัดตั้งและพัฒนาสถาบันต่างๆ ทั้งหมดที่สามารถมีส่วนช่วยใน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมต่างๆ ที่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายทั่วไป (ordinary law) ประสบผลสำเร็จ

ข้อ 3 ห้ามโดยเด็ดขาดมิให้องค์การตำรวจสากลดำเนินการใดๆ ที่เป็นการแทรกแซงหรือเป็นการทำกิจกรรมทางการเมือง ทางทหาร ทางศาสนาหรือเชื้อชาติใดๆ

2.3 วิสัยทัศน์ขององค์การตำรวจสากล

การดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลเป็นไปตามวิสัยทัศน์ขององค์กร คือ การเชื่อมตำรวจเข้าด้วยกันเพื่อโลกที่ปลอดภัย

2.4 ภารกิจขององค์การตำรวจสากล

องค์การตำรวจสากลมีภารกิจหลัก 4 ประการคือ

1) งานบริการด้านการสื่อสารระหว่างตำรวจทั่วโลกอย่างปลอดภัย(Secure Global Police Communications Services) งานบริการด้านนี้ถือเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญสำหรับความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างประเทศของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กล่าวคือเป็นความสำคัญอย่างยิ่งยวดที่บรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างทั่วถึง ทั่วโลกแบบทันทีในขณะนั้น (real time) และโดยปลอดภัย ดังนั้น องค์การตำรวจสากลจึงได้ออกแบบและดำเนินการให้มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัยและดีที่สุดเพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั่วโลก (a state-of the art global communications system) ที่เรียกว่า I-24/7(I = Interpol, 24 = 24 ชั่วโมง/วัน, 7 = 7 วัน/สัปดาห์)

ระบบการสื่อสาร I-24/7 จัดทำขึ้นเมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2546 ถือเป็นบริการด้านการสื่อสารที่มีคุณภาพ เป็นเครื่องมือที่ทันสมัยและเป็นมิตรกับผู้ใช้เพื่อการบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ ทำให้การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การตำรวจสากล และสำนักเลขาธิการขององค์การตำรวจสากลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลและกลุ่มคนผู้ต้องสงสัยรวมทั้งกิจกรรมของบุคคล/กลุ่มคนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็ว น่าเชื่อถือ และปลอดภัย

2) งานบริการข้อมูลเพื่อการปฏิบัติการและฐานข้อมูลเพื่อการใช้งานของตำรวจ (Operational Data Services and Databases for Police) องค์การตำรวจสากลได้พัฒนาฐานข้อมูลเพื่อใช้งานในการปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ โดยจัดเก็บข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ชื่ออาชญากร บุคคลที่ต้องสงสัย ลายพิมพ์นิ้วมือ รูปถ่าย ข้อมูล DNA คำร้องเกี่ยวกับบุคคลที่ต้องการตัว เอกสารการเดินทางที่สูญหายและถูกขโมย ยานพาหนะที่ถูกขโมย อาวุธที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาทั่วโลก โดยฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลประกอบด้วย

- ฐานข้อมูลเอกสารเดินทางที่ถูกขโมย/สูญหาย (Stolen/Lost Travel Documents (SLTD) database) องค์การตำรวจสากลจึงได้จัดตั้งฐานข้อมูลเอกสารเดินทาง ที่ถูกขโมย/สูญหาย (Stolen/Lost Travel Documents (SLTD) database) ขึ้นในปีพ.ศ. 2545 เนื่องจากตระหนักดีว่าบรรดาผู้ก่อการร้ายและอาชญากรสำคัญต่างใช้เอกสารปลอมในการเดินทาง ฐานข้อมูลนี้ทำให้สามารถระบุตัวบรรดาบุคคลที่ใช้เอกสารการเดินทางปลอมในคดีต่างๆ ได้เป็นจำนวนมาก (ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 มีประเทศสมาชิกจำนวนเกือบ 130 ประเทศจัดส่งข้อมูลฯ ข้างต้นมาจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล) และในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ที่ประชุมขององค์การตำรวจสากลได้มีมติเห็นควรให้หน่วยงานอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้ นอกจากนี้ ในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2549 ประเทศฝรั่งเศสได้ใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลนี้ในการคัดกรองหนังสือเดินทางต่างๆ ที่สนามบิน Charles de Gaulle ที่กรุงปารีส และปัจจุบันได้ให้สถานีรถไฟระหว่างประเทศ 6

แห่ง ท่าเรือระหว่างประเทศ 11 แห่ง และสนามบินอีก 21 แห่งในประเทศสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล

- ฐานข้อมูลเพื่อพิสูจน์ทราบลายพิมพ์นิ้วมือด้วยเครื่อง (Automated Fingerprint Identification System-AFIS) คณะทำงานผู้เชี่ยวชาญด้านระบบพิสูจน์ทราบลายพิมพ์นิ้วมือด้วยเครื่อง (INTERPOL AFIS Expert Working Group-IAEWG) ขององค์การตำรวจสากลเป็นผู้ให้คำแนะนำทั่วไปแก่ประเทศและองค์กรต่างๆ ในเรื่องของการจัดเก็บ การพัฒนาและประมวลผล และการดำเนินการเกี่ยวกับระบบพิสูจน์ทราบลายพิมพ์นิ้วมือด้วยเครื่องของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

- ฐานข้อมูล DNA ขององค์การตำรวจสากลได้จัดตั้งหน่วย DNA ขึ้นในปี พ.ศ. 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนด้านเทคนิคและวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำข้อมูล DNA ของประเทศสมาชิก และเพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ข้อมูลเหล่านั้น โดยหน่วย DNA ได้สร้างและพัฒนาฐานข้อมูล DNA ขององค์การตำรวจสากลขึ้น การจัดตั้งหน่วยนี้ทำให้องค์การตำรวจสากลสามารถอำนวยความสะดวกให้เกิดความก้าวหน้าในความร่วมมือเพื่อบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศโดยการใช้ DNA ในคดีอาญาที่เกิดขึ้นทั่วโลก สำหรับการจัดเก็บและค้นหาเพิ่มข้อมูล DNA ทั่วโลกนั้นเป็นการดำเนินการผ่านระบบขององค์การตำรวจสากลที่เรียกว่า INTERPOL Standard Set of Loci (ISSOL)

- ฐานข้อมูลยานพาหนะที่ถูกขโมย (Stolen Vehicle Database) สำนักเลขาธิการขององค์การตำรวจสากลได้พัฒนาฐานข้อมูลที่เรียกว่า Automated Search Facility-Stolen Motor Vehicle (ASF-SMV) เพื่อสนับสนุนเจ้าหน้าที่ตำรวจของบรรดาประเทศสมาชิกในการปราบปรามการค้าและการโจรกรรมยานยนต์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ณ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ในฐานข้อมูลนี้มีข้อมูลยานยนต์ถูกขโมยจำนวนเกือบ 4 ล้านรายการที่ประเทศสมาชิกและหน่วยงาน UNMIK ได้รายงานเข้ามา และการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลนี้ทำให้สามารถสืบหายานยนต์ทั่วโลกที่ถูกขโมยได้ถึง 25,677 คันด้วยกัน

- ระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการติดตามอาวุธ (INTERPOL Weapons electronic Tracking System-IWeTS) เป็นเครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้บรรดาประเทศสมาชิกใช้ในการติดตามอาวุธผิดกฎหมายต่างๆ ที่ถูกยึดไว้ในหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศต่างๆ และเป็นประโยชน์ในการสืบสวนสอบสวนที่เกี่ยวกับคดีอาญาและคดีการก่อการร้ายทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ

- ระบบเทคโนโลยีใหม่ที่เรียกว่า FIND/MIND คือวิธีการ 2 รูปแบบที่แตกต่างกันในการเข้าถึงฐานข้อมูลต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล โดยผู้ปฏิบัติงานที่จุดตรวจตามแนวชายแดนหรือสำนักงานภาคสนามแห่งต่างๆ ระบบนี้สร้างขึ้นเนื่องจากองค์การตำรวจสากล มีความเห็นว่าหน่วยงานที่สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลได้โดยตรงนั้นไม่ควรจำกัดเพียงเฉพาะสำนักงานกลางแห่งชาติ แต่ควรให้บรรดาหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของประเทศสมาชิกที่เป็นหน่วยปฏิบัติการแนวหน้าสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลเหล่านั้นได้อย่างทันที เช่น การเข้าถึงฐานข้อมูลเอกสารการเดินทางที่ถูกขโมยและสูญหาย

- บริการสืบค้นด้วยเครื่องในเรื่องการฟอกเงิน (INTERPOL Money Laundering Automated Search Service-IMLASS) ระบบนี้ช่วยให้บรรดานักสืบสวนและนักวิเคราะห์เรื่องการ

สนับสนุนทางการเงินเพื่อการก่อการร้ายและการฟอกเงินทั่วโลกสามารถดำเนินการโดยอัตโนมัติในการเปรียบเทียบเงินที่ต้องสงสัยว่าเป็นการฟอกเงินและเงินที่ใช้เพื่อการก่อการร้าย โดยใช้ประโยชน์จากระบบฐานข้อมูลซึ่งบรรดาประเทศสมาชิกจำนวน 186 ประเทศจัดส่งเข้าฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากล คำถามต่างๆ ที่สืบค้นได้นั้นประกอบด้วย บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน สมาคมบริษัท เอกสารบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ โทรศัพท์ และข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมที่ต้องสงสัย

3) งานบริการเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการของตำรวจ (Operational Police Support Services) องค์การตำรวจสากลให้บริการเรื่ององค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และวิธีปฏิบัติ ที่ดีที่สุดแก่ทุกองค์กรและหน่วยงานทั่วโลกที่มีภารกิจในการป้องกัน สกัดกั้นและปราบปรามอาชญากรรม รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตามบทบาทของสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกต่างๆ และสำนักงานระดับภูมิภาค โดยครอบคลุมการพัฒนาเรื่องการให้ความสนับสนุนแบบฉุกเฉิน และการสนับสนุนปฏิบัติการต่างๆ ตามสภาพปัญหาอาชญากรรมของประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติดและอาชญากรรมองค์กร ผู้กระทำความผิดที่หลบหนี การค้ามนุษย์ อาชญากรรมทางการเงิน และอาชญากรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ทั้งนี้ เมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศสมาชิก องค์การตำรวจสากลจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้นไปยังประเทศที่ร้องขอเพื่อทำการสืบสวน โดยบริการต่างๆ ขององค์การตำรวจสากลประกอบด้วย

- ศูนย์สั่งการและประสานงานขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL's Command and Coordination Center-CCC) ซึ่งให้บริการตลอด 24 ชั่วโมงแบบไม่มีวันหยุด ประเทศสมาชิกที่ประสบกับภาวะวิกฤตและ/หรือเผชิญกับสถานการณ์การก่อการร้ายสามารถ ร้องขอความช่วยเหลือได้ทันที

- ทีมตอบสนองเหตุภัยคุกคาม (Incident Response Team-IRT) ประกอบด้วยบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ ณ สถานที่นั้นซึ่งสามารถให้การสนับสนุนด้านการสืบสวนและ การวิเคราะห์จากสถานที่เกิดเหตุได้โดยตรง โดยองค์การตำรวจสากลจะจัดเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้าน การบังคับใช้กฎหมายไปยังพื้นที่ซึ่งเกิดเหตุร้ายแรงดังกล่าว ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิติเวชและนักวิเคราะห์อาชญากรรม

- เครือข่ายผู้เชี่ยวชาญขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL Network of Experts) องค์การตำรวจสากลให้บริการผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ อาทิ การต่อต้านการก่อการร้าย การวิเคราะห์ข่าวกรองอาชญากรรม การจัดการคดี นิติเวชศาสตร์ การสืบสวนอาชญากรรม การติดตาม ตัวผู้กระทำความผิดที่หลบหนี และความเชี่ยวชาญทางด้านภาษาแก่ประเทศที่ร้องขอความช่วยเหลือ

- ศูนย์ Vulnerable Targets Referral Centre เนื่องจากองค์การตำรวจสากลเป็นหนึ่งในองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในขณะทำงานของชุดปฏิบัติการเฉพาะกิจเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายขององค์การสหประชาชาติ (UN Counter Terrorism Implementation Task Force-CTITF) เพื่อคุ้มครองบรรดาเป้าหมายที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้ ดังนั้น องค์การตำรวจสากลจึงได้จัดตั้งศูนย์ Vulnerable Targets Referral Centre ขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการคุ้มครองเป้าหมายที่ไม่สามารถปกป้องตนเองได้

- ทีมสนับสนุนในการจัดงานสำคัญ (Major Event Support Team) ยุทธศาสตร์หนึ่งขององค์การตำรวจสากล คือ การช่วยเหลือประเทศต่างๆ ที่กำลังจัดงานสำคัญระหว่างประเทศ โดยการสนับสนุนให้ประเทศเหล่านั้นทำการวางแผนเพื่อป้องกันการโจมตีและ/หรือการดำเนินการเพื่อป้องกันเหตุที่จะเกิดในช่วงของการจัดงานสำคัญ และเพื่อจัดการกับสิ่งที่เกิดขึ้น โดยการให้ประเทศเหล่านั้นสามารถเข้าถึงบริการต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล อาทิ เช่น ระบบ I-24/7 ฐานข้อมูลและการประเมินความเสี่ยงขององค์การตำรวจสากล

- ระบบประกาศแจ้งเตือนขององค์การตำรวจสากล (INTERPOL Notices System) ระบบประกาศแจ้งเตือนเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้บรรดาประเทศสมาชิกรับทราบถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมร้ายแรง อาทิ การเคลื่อนไหวของเหล่าอาชญากรระหว่างประเทศซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ผู้ซึ่งจะต้องถูกจับและขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนหรือต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมในเรื่องนี้ สำนักงานใหญ่ขององค์การตำรวจสากลจะจัดส่งประกาศแจ้งเตือนทางอิเล็กทรอนิกส์ไปยังบรรดาประเทศสมาชิกซึ่งโดยปกติจะมีข้อมูลเหล่านี้อยู่ในฐานข้อมูลของประเทศตนอยู่แล้ว ทั้งนี้ เพื่อส่งต่อข้อมูลดังกล่าวไปยังหน่วยตำรวจต่างๆ ในระดับท้องถิ่น สำหรับบุคคล ซึ่งเป็นที่ต้องการตัวหรือสูญหาย (wanted or missing persons) ข้อมูลที่จัดส่งให้ประกอบด้วยข้อมูลรูปพรรณสัณฐาน รายละเอียดทางกายภาพ รูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลซึ่งเป็นที่ต้องการตัวในคดีอาญาร้ายแรง ผู้ที่สูญหายหรือศพของผู้ที่ไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้

ระบบประกาศแจ้งเตือนนี้ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการต่อสู้กับการก่อการร้าย เนื่องจากใช้เป็นเครื่องมือในการเตือนภัยเกี่ยวกับบุคคลต่างๆ ที่เป็นอันตรายผู้ที่ต้องสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการก่อการร้าย และเป็นการแจ้งเกี่ยวกับเครื่องมือและ/หรือวัสดุที่สามารถใช้ในการก่อการร้าย การประกาศแจ้งเตือนนี้เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับภัยคุกคามที่คาดว่าจะเกิดและรูปแบบการก่ออาชญากรรมของเหล่าอาชญากร

ประกาศแจ้งเตือนขององค์การตำรวจสากลซึ่งจัดทำเป็น 4 ภาษา คือภาษาอาราบิก ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาจีน นั้น แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

Red Notice ใช้เมื่อต้องการทราบที่อยู่และทำการจับกุมบุคคลที่ต้องการตัวตามหมายจับหรือตามคำสั่งของศาลและประสงค์ให้มีการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยที่ Red Notice อาจจะใช้เป็นหมายจับชั่วคราวได้โดยขึ้นกับประเทศที่เกี่ยวข้อง

Blue Notice ใช้เพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับที่อยู่ รูปพรรณ หรือกิจกรรมผิดกฎหมายของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา

Green Notice ใช้เพื่อแจ้งเตือนและเพื่อให้ข้อมูลข่าวกรองเกี่ยวกับบุคคลซึ่งได้กระทำความผิดทางอาญาและเป็นไปได้อย่างมากกว่าบุคคลนั้นจะกระทำความผิดนั้นซ้ำอีกในประเทศอื่นๆ โดยประกาศแจ้งเตือนสีนี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของสัญญาณเตือนเพื่อให้มีการเฝ้าระวังอาชญากร

Yellow Notice ใช้เพื่อให้ข้อมูลซึ่งจะทำให้สามารถสืบหาบุคคลที่สูญหาย โดยเฉพาะผู้เยาว์ หรือเพื่อพิสูจน์ทราบเกี่ยวกับบุคคลต่างๆ ที่พวกเขาไม่สามารถพิสูจน์ตัวตนของพวกเขาได้

Black Notice ใช้เพื่อร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับศพที่ไม่สามารถพิสูจน์ทราบว่าเป็นบุคคลใด

Orange Notice ใช้เพื่อแจ้งเตือนหน่วยงานตำรวจ หน่วยงานด้านความมั่นคงที่เกี่ยวข้อง และองค์กรระหว่างประเทศถึงภัยคุกคามที่เป็นไปได้ว่าจะเกิดขึ้นจากอาวุธ กล่องพัสดุบรรจุระเบิด และสิ่งของหรือวัสดุอันตรายอื่นๆ ที่ได้มีการชุกซ่อนไว้ โดยที่อาชญากรสามารถใช้สิ่งของเหล่านี้ในการก่อการ อาฆาต การโจมตีของผู้ก่อการร้าย

INTERPOL-United Nations Security Council Special Notice (IP-UN SC Special Notices) เฉพาะในส่วนของการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายขององค์การตำรวจสากลที่ดำเนินการร่วมกับคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UN Security Council) นั้น ในปี พ.ศ. 2548 องค์การตำรวจสากลได้จัดทำประกาศแจ้งเตือนที่เรียกว่า INTERPOL-United Nations Security Council Special Notice (IP-UN SC Special Notices) ประกาศแจ้งเตือนนี้ใช้กับบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่มอัลลิตะห์และกลุ่มตอลีบันซึ่งคณะกรรมการ 1267 เป็นผู้จัดทำรายชื่อบุคคลเหล่านี้ไว้โดยมีเป้าหมายเพื่อ ทำการอายัดทรัพย์สิน ห้ามบุคคลนั้นการเดินทาง และห้ามบุคคลดังกล่าวนำอาวุธเข้าประเทศ โดยมีการประกาศแจ้งเตือนไปยังบรรดาหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายและให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานเหล่านั้นในการจับกุมตัวผู้ต้องสงสัยว่าเป็นผู้ก่อการร้าย

นอกจากนั้น เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการสืบสวนสอบสวนด้านการก่อการร้ายแก่ประเทศสมาชิก องค์การตำรวจสากลยังได้จัดตั้งชุดเฉพาะกิจที่เรียกว่า Fusion Task Force (FTF) ขึ้นในเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 เพื่อทำการพิสูจน์ทราบเกี่ยวกับสมาชิกขององค์กรอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการก่อการร้ายระหว่างประเทศ โดยได้จัดทำฐานข้อมูลระดับโลกที่เกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้ายทั้งระดับองค์กรและระดับบุคคล

4) งานด้านการฝึกอบรมและพัฒนา (Training and Development) นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา องค์การตำรวจสากลถือว่าภารกิจด้านนี้มีความสำคัญเป็นอันดับที่ 4 โดยเป้าหมายของงานบริการด้านการฝึกอบรมและพัฒนานั้น เพื่อให้การสนับสนุนบรรดาเจ้าหน้าที่ของประเทศสมาชิกจำนวน 190 ประเทศในการพัฒนาศักยภาพด้านการปฏิบัติการต่างๆ ภายในประเทศสมาชิก รวมทั้งพัฒนาทักษะและเพิ่มพูนศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในประเทศสมาชิกเหล่านั้นให้สามารถจัดการกับอาชญากรรมในปัจจุบันซึ่งมีความซับซ้อนและดำเนินการแบบเชื่อมโยงทั่วโลก

2.5 โครงสร้างภายในองค์การตำรวจสากล

โครงการขององค์การตำรวจสากล ประกอบด้วย 6 ส่วนหลัก คือ

1) สมัชชาใหญ่ (General Assembly) เป็นสถาบันสูงสุดขององค์การมีหน้าที่จัดการประชุมผู้แทนประเทศสมาชิกเพื่อกำหนดบทบาท นโยบาย ทรัพยากร วิธีการทำงาน งบประมาณของกิจกรรมและโครงการต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล โดยธรรมนูญขององค์การตำรวจสากลได้บัญญัติให้มีการจัดประชุมสมัชชาใหญ่สมัยสามัญขึ้น ปีละ 1 ครั้ง ทั้งนี้ อาจจะมีการจัดประชุมสมัยพิเศษขึ้นได้หากได้รับการร้องขอจาก คณะกรรมการบริหารหรือจากประเทศสมาชิกส่วนใหญ่

2) คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) มีจำนวน 13 คน ประกอบด้วยผู้ดำรงตำแหน่งประธาน จำนวน 1 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี) รองประธาน จำนวน 3 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี) และคณะกรรมการ จำนวน 9 คน (อยู่ในตำแหน่งคราวละ 3 ปี) โดยที่ประชุมสมัชชาใหญ่เป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการบริหารจากผู้แทนของประเทศสมาชิก

3) สำนักเลขาธิการ (General Secretariat) ตั้งอยู่ที่เมืองลียง ประเทศฝรั่งเศส เจ้าหน้าที่ประจำสำนักเลขาธิการ ประกอบด้วย เลขาธิการ (Secretary General) และเจ้าหน้าที่เทคนิคและธุรการ จำนวน 1 คน โดยผู้ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเลขาธิการใหญ่มาจากเสนอของคณะกรรมการบริหารโดยความเห็นชอบของสมัชชาใหญ่และอยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี สำหรับสำนักเลขาธิการระดับภูมิภาคอีก 7 แห่งซึ่งตั้งอยู่ในประเทศอาร์เจนตินา แคนเมอรูน โกตดิวัวร์ (หรือที่รู้จักกันในชื่อ ไอวอรีโคสต์) เอลซัลวาดอร์ เคนยา ไทย และซิมบับเว นั้น มีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ ประการแรก การพัฒนาระบบ I-24/7 เพื่อบริหารจัดการและพัฒนากฎปฏิบัติการของระบบการสื่อสารอย่างปลอดภัยระหว่างสำนักเลขาธิการกับสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกทั้งหมด ประการที่สอง การเสริมสร้างศักยภาพเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างการปฏิบัติการร่วมระหว่างสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศสมาชิกทั้งหมด และประการที่สาม การอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานประจำสำนักงานกลางแห่งชาติในประเทศต่างๆ นอกจากนี้ ยังมีสำนักงานเพื่อการประสานงานในองค์การสหประชาชาติที่กรุงนิวยอร์ก ของประเทศสหรัฐอเมริกา

4) สำนักงานกลางแห่งชาติ (National Central Bureau) เป็นหน่วยงานภายในของประเทศสมาชิกซึ่งประเทศนั้นได้กำหนดให้เป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานกับสำนักเลขาธิการ สำนักเลขาธิการระดับภูมิภาค สำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศต่างๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในประเทศของตน

5) คณะที่ปรึกษา (Advisers) มีวาระในการดำรงตำแหน่ง 3 ปีโดยเป็นผู้ได้รับ การแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริหารและโดยการประกาศของสมัชชาใหญ่ซึ่งใช้วิธีการคัดเลือกผู้ที่มีชื่อเสียงระดับโลกในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ

6) คณะกรรมการควบคุมข้อมูลขององค์การตำรวจสากล (Commission for the Control of INTERPOL's Files) มีจำนวน 5 คน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่องค์การตำรวจสากลในประเด็นที่เกี่ยวกับโครงการ ปฏิบัติการ กฎระเบียบ หรือเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประมวลข้อมูลบุคคล ทั้งนี้ เพื่อให้แน่ใจว่าการประมวลข้อมูลบุคคลขององค์การนี้เป็นไปตามข้อบังคับต่างๆ ขององค์การ โดยที่คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน

กล่าวโดยสรุป การจัดแบ่งโครงสร้างขององค์การตำรวจสากลข้างต้นเปรียบได้กับการบริหารประเทศ กล่าวคือ สมัชชาใหญ่เป็นสภาสูงสุดของประเทศ ส่วนคณะกรรมการบริหารเปรียบเสมือนคณะรัฐบาลควบคุมงานด้านนโยบายที่ถือปฏิบัติโดยสำนักเลขาธิการ สำนักงานเลขาธิการระดับภูมิภาค และสำนักงานกลางแห่งชาติ โดยสำนักเลขาธิการมีหน้าที่บริหารงานขององค์การตำรวจสากล ทั้งนี้ องค์การตำรวจสากลซึ่งมีบทบาทในฐานะ ผู้อำนวยการและบริหารจัดการให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายทั่วโลกเพื่อร่วมกันสร้างโลกที่ปลอดภัยนั้น ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้สามารถดำเนินการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้ องค์การตำรวจสากลจึงไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง แต่ต้องอาศัยการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในประเทศสมาชิกทั้งหมด โดยที่องค์การตำรวจสากลเป็นผู้ให้การสนับสนุนด้านความรู้และความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการสืบสวน ภายใต้วิสัยทัศน์ขององค์การตำรวจสากลคือการเชื่อมตำรวจเข้าด้วยกันเพื่อโลกที่ปลอดภัย โดยมีพันธกิจหลักคือการป้องกันและ

ต่อสู้กับอาชญากรรมผ่านความร่วมมืออย่างเข้มแข็งของหน่วยงานตำรวจและหน่วยงานความมั่นคง โดยการใช้นวัตกรรมที่ทันสมัย อีกทั้ง งบประมาณการดำเนินงานขององค์การตำรวจสากลโดยหลักมาจากการสนับสนุนด้านการเงินจากบรรดาประเทศสมาชิกตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกเหล่านั้น จึงกล่าวได้ว่า องค์การตำรวจสากลไม่ได้หมายถึงกองทัพเจ้าหน้าที่สืบสวนระหว่างประเทศ แต่องค์การตำรวจสากลหมายถึงความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานตำรวจของนานาประเทศเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่ายด้วยความเคารพต่ออธิปไตยและกฎหมายของแต่ละประเทศ

2.6 หน้าที่และสิทธิของประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล

ปัจจุบันองค์การตำรวจสากลมีประเทศสมาชิกทั้งสิ้น 190 ประเทศ³⁰ กล่าวโดยรวม บรรดาประเทศที่เป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลต่างมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้³¹

- 1) ดำเนินการตามมติต่างๆ ของสมัชชาใหญ่ภายในขอบเขตอำนาจของประเทศของตน
- 2) สนับสนุนการปฏิบัติงานของสมัชชาใหญ่และเจ้าหน้าที่ โดยให้ความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอด้วยความกระตือรือร้นและอย่างเต็มกำลังภายใต้อำนาจและกฎหมายของประเทศตน
- 3) ให้การสนับสนุนทางการเงินแก่องค์การตำรวจสากลตามข้อผูกพันของประเทศตน โดยหากไม่ดำเนินการตามข้อผูกพันทางการเงินที่มีต่อองค์การตำรวจสากลทั้งในปัจจุบันและปีงบประมาณก่อนหน้านี้ ประเทศสมาชิคนั้นจะไม่มีสิทธิออกเสียงในการประชุมสมัชชาใหญ่และการประชุมอื่นๆ ไม่มีสิทธิเข้าร่วมในการประชุมหรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล ไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมหรือกิจกรรมต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล และไม่มีสิทธิรับผลประโยชน์และบริการใดๆ จากสำนักเลขาธิการ อีกทั้งไม่มีสิทธิเสนอชื่อผู้ที่เข้ารับการเลือกตั้งให้เป็นผู้แทนในสำนักงานหรือในงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์การตำรวจสากล

4) ดำเนินการแต่งตั้งให้องค์กรหนึ่งในประเทศของตนให้ทำหน้าที่เป็นสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) โดยมีหน้าที่หลัก 3 ประการ คือ ประการที่ 1 รับผิดชอบในการจัดส่งเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของนานาชาติซึ่งประเทศของตนมีอยู่ให้แก่สำนักเลขาธิการเพื่อใช้ในการจัดทำสถิติอาชญากรรมทั่วไป ประการที่ 2 ปฏิบัติตามคำร้องขอของตำรวจประเทศต่างๆ เพื่อดำเนินการด้านการสืบสวน ตรวจสอบและจับกุม โดยในทางกลับกันสำนักงานกลางแห่งชาติของประเทศที่ได้รับการร้องขอ สามารถร้องขอให้หน่วยงานตำรวจของประเทศสมาชิกประเทศอื่นๆ ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศของตนในเรื่องเดียวกันนี้ และประการที่ 3 ปฏิบัติตามนามติต่างๆ ของสมัชชาใหญ่

สำหรับสิทธิที่ได้รับจากการเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลนั้น ประเทศสมาชิกแต่ละประเทศมีสิทธิในเรื่องดังต่อไปนี้คือ

- 5) มีสิทธิเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่และการประชุมอื่นๆ ขององค์การตำรวจสากล โดยต้องแจ้งให้สมัชชาใหญ่ทราบถึงจำนวนผู้แทนของประเทศตนที่จะเข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่

³⁰ รายชื่อของประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล จำนวน 190 ประเทศ ปรากฏในภาคผนวก

³¹ Office of Legal Affairs, "General Regulations," INTERPOL, pp. 3-4, 7.; Office of Legal Affairs, "Financial Regulations," INTERPOL, p. 9.; Office of Legal Affairs, "Constitution of the ICPO-INTERPOL," INTERPOL, pp. 3-4, 6-7.; Todd Sandler et al, *Ibid*, pp. 5-6.

6) มีสิทธิร้องขอให้มีการจัดประชุมสมัชชาใหญ่ขึ้นในประเทศของตนได้ และภายใน 30 วันก่อนการประชุมสมัชชาใหญ่สามารถแจ้งขอเพิ่มประเด็นหารือในวาระการประชุมของสมัชชาใหญ่ได้

7) มีสิทธิออกเสียงได้ 1 เสียงในนามของประเทศตนสำหรับการลงมติต่างๆ โดยผ่านหัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศสมาชิกนั้น ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกนั้นอาจจะมีผู้แทนเพียงหนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้แต่จะต้องมีหัวหน้าผู้แทนเพียงคนเดียว โดยในคณะผู้แทนของประเทศตนจะต้องประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ระดับสูงของกรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตำรวจ เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ประจำในการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ขององค์การตำรวจสากล และผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่างๆ ตามวาระการประชุม

8) มีสิทธิเข้าถึงข้อมูลอาชญากรทั่วโลกซึ่งจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลขององค์การตำรวจสากลโดยรวมทั้งข้อมูลผู้ก่อการร้าย และมีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากองค์การตำรวจสากลและจากบรรดาประเทศสมาชิกในการดำเนินงานเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ

2.7 องค์การตำรวจสากลประเทศไทย³²

ประเทศไทยเป็นประเทศแรกในเอเชียอาคเนย์ที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากลในปี พ.ศ. 2494 ในสมัยที่ พล.ต.ท. เผ่า ศรียานนท์ (ยศขณะนั้น) เป็นอธิบดีกรมตำรวจ เนื่องจากเห็นถึงประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการร่วมมือด้านการสืบสวนและติดตามจับกุมอาชญากร ที่หลบหนีไปต่างประเทศ โดยในขณะนั้นองค์การตำรวจสากลมีประเทศสมาชิกเพียง 37 ประเทศ ต่อมาในการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ 24 ปีพ.ศ. 2498 ณ นคร อิสตันบูล ประเทศตุรกี ที่ประชุมได้เลือก พล.ต.อ. ม.ล. มานิจ ชุมสาย เป็นกรรมการบริหาร นอกจากนั้น ในการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ 33 ปี พ.ศ. 2507 ณ กรุงคารากัส ประเทศเวเนซุเอลา ที่ประชุมได้ลงมติเลือก พล.ต.ท. เพ็ชร ณ ป้อมเพ็ชร เป็นรองประธานกรรมการบริหาร และในการประชุมสมัชชาใหญ่ ครั้งที่ 39 ปี พ.ศ. 2513 ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียมที่ประชุมได้ลงมติเลือก พล.ต.ท.เพ็ชร ณ ป้อมเพ็ชรเป็น รองประธานกรรมการบริหารอีกคำรบหนึ่ง³³

สืบเนื่องจากธรรมนูญขององค์การตำรวจสากล ข้อ 32 บัญญัติให้ประเทศสมาชิกจัดตั้งหน่วยงานหนึ่งในประเทศของตนเป็นผู้ประสานงานกลาง หรือที่เรียกว่าสำนักงานกลางแห่งชาติ (NCB) โดยมีหน้าที่ 3 ประการ คือ ประการที่ 1 ประสานงานกับสำนักเลขาธิการขององค์การตำรวจสากล ประการที่ 2 ประสานงานกับบรรดาสำนักงานกลางแห่งชาติของทุกประเทศที่เป็นสมาชิกองค์การตำรวจสากล และประการที่ 3 ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ภายในประเทศของตน ดังนั้นกรมตำรวจของประเทศไทยในขณะนั้นจึงได้กำหนดให้กองการต่างประเทศเป็นสำนักงานกลางแห่งชาติขององค์การตำรวจสากลประเทศไทย (National Central Bureau-Thailand) โดยมีชื่อเรียกในการติดต่อสื่อสารว่า INTERPOL BANGKOK และได้แต่งตั้งให้ผู้บังคับการกองการต่างประเทศเป็นหัวหน้าสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย (Head of NCB) โดยกำหนดให้ข้าราชการฝ่ายองค์การตำรวจสากลเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานในส่วนของสำนักงานกลางแห่งชาติ

³² สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, เอกสารของกองการต่างประเทศ (ม.ป.ป.).

³³ พล.ต.อ. เพ็ชร ณ ป้อมเพ็ชร, “องค์การตำรวจสากล (อินเทอร์โพล)”, อ้างแล้ว.

ตำรวจสากลประเทศไทยซึ่งมีบทบาทหลักในการติดต่อประสานงานระหว่างกรมตำรวจไทยกับหน่วยงานตำรวจของต่างประเทศ และสำนักเลขาธิการใหญ่ตำรวจสากลโดยผ่านทางสายงานตำรวจสากล เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานตำรวจสากล คือ การส่งจดหมายทางไปรษณีย์ เทลเลขซ์ และวิทยุที่ใช้ติดต่อระหว่างหน่วยงานตำรวจสากลโดยเฉพาะ

สำหรับงานในความรับผิดชอบของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทย ประกอบด้วยงานด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านการเข้าร่วมการประชุม และด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน โดยมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1) ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนข้อมูลในส่วนของ

- ทะเบียนประวัติอาชญากร ในกรณีที่บุคคลต่างด้าวเข้ามาในประเทศไทยและถูกจับกุมดำเนินคดีถือเป็นหน้าที่ของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยที่จะต้องรายงานการจับกุมบุคคลดังกล่าว พร้อมจัดส่งตำหนิรูปพรรณ รูปถ่ายและลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลนั้นไปยังสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศที่บุคคลต่างด้าวมีสัญชาติอยู่เพื่อจัดเก็บเป็นทะเบียนประวัติอาชญากร ในทางกลับกันหากมีบุคคลสัญชาติไทยถูกจับกุมในต่างประเทศ สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลของประเทศนั้นจะรายงานการจับกุมบุคคลนั้นให้สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยทราบเพื่อจัดเก็บในทะเบียนประวัติอาชญากร

- ข้อมูลสถิติอาชญากรรม สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยได้รับการร้องขออย่างเป็นทางการเป็นประจำจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลของประเทศต่างๆ ให้จัดส่งข้อมูลสถิติอาชญากรรมในประเทศไทยและโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติของไทยเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยตำรวจในประเทศเหล่านั้น

- ข้อมูลผู้ต้องสงสัยว่าเป็นอาชญากร สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือกับสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลของประเทศต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับอาชญากรหรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดในประเทศหนึ่งและหลบหนีไปยังอีกประเทศหนึ่งหรือมีพฤติการณ์กระทำความผิดที่มีความต่อเนื่องเกี่ยวพันในหลายประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้ประกอบการสืบสวนจับกุมหรือเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานประกอบการสืบสวนคดีในต่างประเทศ นอกจากนี้ สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยยังได้อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากต่างประเทศซึ่งเข้ามาดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานในประเทศไทย

2) ด้านการประชุม ประกอบด้วย

- การประชุมสมัชชาใหญ่องค์การตำรวจสากล ผู้แทนจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยนำโดยผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้เข้าร่วมการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การตำรวจสากลซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนพฤศจิกายน โดยประเทศไทยได้รับเกียรติให้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสมัชชาใหญ่องค์การตำรวจสากล ครั้งที่ 57 ประจำปี พ.ศ. 2531 ขึ้นที่กรุงเทพมหานคร

- การประชุมและการสัมมนาวิชาการ ผู้แทนจากสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยยังได้เข้าร่วมการประชุมและการสัมมนาวิชาการต่างๆ ที่สำนักเลขาธิการใหญ่ขององค์การตำรวจสากลจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและเพิ่มประสิทธิภาพการ

ทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจากทั่วโลก โดยในปีหนึ่งมีการประชุมประมาณ 30 ครั้งซึ่งสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยได้จัดส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมประมาณ 10 ครั้งต่อปี

3) ด้านการส่งผู้ร้ายข้ามแดน สำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยได้ให้ความร่วมมือกับสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลของประเทศต่างๆ ในการจับกุมตัวผู้กระทำความผิดในประเทศอื่นซึ่งหลบหนีเข้ามาอยู่ในประเทศไทยและดำเนินการจัดส่งบุคคลนั้นข้ามแดนเพื่อกลับไปดำเนินคดีในประเทศผู้ร้องขอ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยได้ร้องขอความช่วยเหลือในการส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากประเทศอื่นๆ ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ แม้ว่าประเทศนั้นไม่ได้มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกับประเทศไทย แต่สามารถให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันภายใต้หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติ

นอกจากความรับผิดชอบของสำนักงานกลางแห่งชาติตำรวจสากลประเทศไทยดังกล่าวข้างต้นแล้ว ประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกขององค์การตำรวจสากลมีหน้าที่ต้องชำระเงินค่าบำรุงสมาชิกให้กับองค์การตำรวจสากลเป็นประจำทุกปี โดยในปี พ.ศ. 2494 ประเทศไทยเสียค่าบำรุงปีละ 3,400 ฟรังก์สวิส ต่อมาได้มีการปรับอัตราค่าบำรุงสมาชิกสำหรับประเทศไทยโดยเพิ่มเป็นปีละ 36,000 ยูโรจนถึงปี พ.ศ. 2542 จากนั้นในปี พ.ศ. 2543 คณะกรรมการบริหารขององค์การตำรวจสากลได้แต่งตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญขึ้นพิจารณาเรื่องอัตราค่าบำรุงสมาชิกซึ่งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้มีมติให้เพิ่มค่าบำรุงสมาชิกสำหรับ 8 ประเทศ คือ ประเทศอาร์เจนตินา แคนาดา เกาหลี เม็กซิโก นิวซีแลนด์ โปรตุเกส สวิตเซอร์แลนด์ และไทย หลังจากนั้นได้มีการปรับเพิ่ม ค่าบำรุงสมาชิกเรื่อยมาจนในปัจจุบันประเทศไทยเสียค่าบำรุงสมาชิกปีละประมาณ 5 ล้านบาท

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 เป็นต้นมา ประเทศไทยยังได้ให้ความร่วมมือแก่องค์การตำรวจสากลโดยการสนับสนุนสถานที่สำหรับการปฏิบัติงานของสำนักเลขาธิการระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่รู้จักกันในชื่อ LOBANG ซึ่งตั้งอยู่ในอาคารที่ทำการเดียวกับกองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากสำนักเลขาธิการใหญ่ได้เห็นถึงความสำคัญของความร่วมมือในการปราบปรามยาเสพติดให้โทษจึงได้จัดส่งเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ประสานงานตำรวจสากลประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สำนักงานในกรุงเทพมหานคร

3. ข้อมูลเกี่ยวกับกรมสอบสวนคดีพิเศษ

กรมสอบสวนคดีพิเศษ³⁴ (ชื่อย่อว่า กสพ.) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษของกระทรวงยุติธรรมใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า Department of Special Investigation (DSI) มีภารกิจในการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมคดีพิเศษที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ โดยดำเนินการ เฝ้าระวัง สืบสวนสอบสวนหาข้อเท็จจริงและดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดโดยใช้วิธีพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 เพื่อปกป้องและรักษารายได้ของรัฐ เพื่อป้องกันและปราบปรามขบวนการทุจริต และเพื่อสร้างผลกระทบให้กับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

³⁴ กรมสอบสวนคดีพิเศษ, รายงานประจำปีงบประมาณ 2551.; กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 12 ปีวันก่อตั้งกรมสอบสวนคดีพิเศษ, 3 ตุลาคม 2557.; กรมสอบสวนคดีพิเศษ, พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษในเล่มเดียวกัน.

โครงสร้างของกรมสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษของกระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 ประกอบด้วย 10 สำนัก และ 6 กลุ่มงาน คือ สำนักงานเลขานุการกรม สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ สำนักคดีการเงินการธนาคาร สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา สำนักคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ สำนักคดีภาษีอากร สำนักคดีอาญาพิเศษ สำนักคดีเทคโนโลยีและศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ สำนักพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล กลุ่มงานยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการ กลุ่มงานตรวจสอบภายใน กลุ่มงานคดีความเห็นแย้ง และกลุ่มงานที่ปรึกษากฎหมาย

ต่อมาได้มีการปรับปรุงอำนาจหน้าที่และโครงสร้างภายในกรมสอบสวนคดีพิเศษเพื่อให้สามารถจัดการกับอาชญากรรมที่เป็นความผิดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยปัจจุบันมี 16 สำนัก 1 กอง และ 2 กลุ่มงาน ได้แก่ สำนักบริหารกลาง สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ สำนักคดีการเงินการธนาคาร สำนักคดีความมั่นคง สำนักคดีคุ้มครองผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา สำนักคดีเทคโนโลยีและสารสนเทศ สำนักคดีภาษีอากร สำนักคดีอาญาพิเศษ 1 สำนักคดีอาญาพิเศษ 2 สำนักคดีอาญาพิเศษ 3 สำนักคดีเทคโนโลยี และศูนย์ข้อมูลการตรวจสอบ สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปฏิบัติการคดีพิเศษ สำนักปฏิบัติการพิเศษภาค สำนักพัฒนาและสนับสนุนคดีพิเศษ กองกฎหมาย กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และกลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2554 ดังนี้คือ

(1) รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(2) ป้องกัน ปรามปราม สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษและตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการคดีพิเศษประกาศกำหนดหรือตามมติของคณะกรรมการคดีพิเศษ ตลอดจนปฏิบัติงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญาที่เป็นคดีพิเศษ

(3) ศึกษา รวบรวม จัดระบบ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษ และเพื่อป้องกัน ปรามปราม สืบสวนและสอบสวนคดีพิเศษ

(4) จัดให้มีการศึกษา อบรม และพัฒนาระบบงานการสืบสวนและสอบสวน การพัฒนาความรู้และการประเมินสมรรถภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของกรมและบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษหรือไม่

(5) ดำเนินการเกี่ยวกับงานกฎหมายและระเบียบที่อยู่ในอำนาจของกรมและงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

(6) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่กรมหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กรมสอบสวนคดีพิเศษได้กำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรคือเป็นองค์กรชั้นนำด้านการสืบสวนสอบสวนที่มีมาตรฐานในระดับสากลและได้รับความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมายด้วยความเป็นธรรมภายใต้พันธกิจคือ ป้องกัน ปราบปราม สืบสวนสอบสวนและดำเนินคดีพิเศษอย่างมีประสิทธิภาพด้วยความเป็นธรรม

คดีพิเศษตามมาตรา 21 แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ได้แก่ คดีความผิดทางอาญาดังต่อไปนี้

(1) คดีความผิดทางอาญาตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการคดีพิเศษ (กคพ.) โดยคดีความผิดทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าวจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(ก) คดีความผิดทางอาญาที่มีความซับซ้อนจำเป็นต้องใช้วิธีการสืบสวนสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานเป็นพิเศษ

(ข) คดีความผิดทางอาญาที่มีหรืออาจมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือระบบเศรษฐกิจหรือการคลังของประเทศ

(ค) คดีความผิดทางอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความผิดข้ามชาติที่สำคัญหรือเป็นการกระทำขององค์กรอาชญากรรม

(ง) คดีความผิดทางอาญาที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญเป็นตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน

(จ) คดีความผิดทางอาญาที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมิใช่พนักงานสอบสวนคดีพิเศษหรือเจ้าหน้าที่คดีพิเศษเป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดอาญาหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

ทั้งนี้ ตามรายละเอียดของลักษณะของการกระทำความผิดที่ กคพ. กำหนด

(2) คดีความผิดทางอาญาอื่นนอกจาก (1) ตามที่ กคพ. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

กรมสอบสวนคดีพิเศษมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาต่างๆ ที่ปรากฏในบัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการพิเศษ ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2554 และประกาศคณะกรรมการคดีพิเศษ ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2555 ออกตามความในมาตรา 21 วรรคหนึ่ง (1) แห่งพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547 ดังนี้คือ

- 1) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
- 2) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า
- 3) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเล่นแชร์
- 4) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน
- 5) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ
- 6) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแบบผังภูมิวงจรรวม
- 7) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค
- 8) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า
- 9) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา

10) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร

- 11) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย
- 12) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน
- 13) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- 14) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
- 15) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์
- 16) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- 17) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร
- 18) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- 19) คดีความผิดตามประมวลรัษฎากร
- 20) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร
- 21) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต
- 22) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสุรา
- 23) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ
- 24) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
- 25) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- 26) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
- 27) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 28) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน
- 29) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องสำอาง
- 30) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย
- 31) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยา
- 32) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
- 33) คดีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน
- 34) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 35) คดีความผิดว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 36) คดีความผิดว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ
- 37) คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

4. รายชื่อประเทศสมาชิกองค์การตำรวจสากล 190 ประเทศ

1) อัฟกานิสถาน	34) สาธารณรัฐแอฟริกากลาง	66) จอร์เจีย
2) แอลเบเนีย	35) ชาด	67) เยอรมนี
3) แอลจีเรีย	36) ซิลี	68) กานา
4) อันดอร์รา	37) จีน	69) กรีซ
5) แองโกลา	38) โคลอมเบีย	70) เกรเนดา
6) แอนติกาและบาร์บูดา	39) คอโมโรส	71) กัวเตมาลา
7) อาร์เจนตินา	40) คองโก	72) กินี
8) อาร์เมเนีย	41) สาธารณรัฐประชาธิปไตย	73) กินีบิสเซา
9) อาร์บูบา	คองโก	74) กายอานา
10) ออสเตรเลีย	42) คอสตาริกา	75) เฮติ
11) ออสเตรีย	43) โกลดีวัวร์	76) ฮอนดูรัส
12) อาเซอร์ไบจาน	44) โครเอเชีย	77) ฮังการี
13) บาฮามาส	45) คิวบา	78) ไอร์แลนด์
14) บาร์เรน	46) กือราเซา	79) อินเดี
15) บังกลาเทศ	47) ไชปรัส	80) อินโดนีเซีย
16) บาร์เบโดส	48) สาธารณรัฐเช็ก	81) อิหร่าน
17) เบลารุส	49) เดนมาร์ก	82) อิรัก
18) เบลเยียม	50) จิบูตี	83) ไอร์แลนด์
19) เบลีซ	51) โดมินิกา	84) อิสราเอล
20) เบนิน	52) สาธารณรัฐโดมินิกัน	85) อิตาลี
21) ภูฏาน	53) เอกวาดอร์	86) จาเมกา
22) โบลิเวีย	54) อียิปต์	87) ญี่ปุ่น
23) บอสเนียและ	55) เอลซัลวาดอร์	88) จอร์แดน
เซอร์เซโกวีนา	56) อิควาทอเรียลกินี	89) คาซัคสถาน
24) บอตสวานา	57) เจริเทรีย	90) เคนยา
25) บราซิล	58) เอสโตเนีย	91) สาธารณรัฐเกาหลี
26) บรูไน	59) เอธิโอเปีย	92) คูเวต
27) บัลแกเรีย	60) ฟิจิ	93) คีร์กีซสถาน
28) บูร์กินาฟาโซ	61) ฟินแลนด์	94) ลาว
29) บุรุนดี	62) อดีตสาธารณรัฐยูโกสลาฟ	95) ลัตเวีย
30) กัมพูชา	มาซิโดเนีย	96) เลบานอน
31) แคเมอรูน	63) ฝรั่งเศส	97) เลโซโท
32) แคนาดา	64) กาบอง	98) ไลบีเรีย
33) เคปเวิร์ด	65) แกมเบีย	99) ลิเบีย

100) ลิกเตนสไตน์	130) ปากีสถาน	160) สเปน
101) ลิทัวเนีย	131) ปานามา	161) ศรีลังกา
102) ลักเซมเบิร์ก	132) ปาปัวนิวกินี	162) ชูदान
103) มาดากัสการ์	133) ปารากวัย	163) ซูรินาเม
104) มาลาวี	134) เปรู	164) สวาซิแลนด์
105) มาเลเซีย	135) ฟิลิปปินส์	165) สวีเดน
106) มัลดีฟส์	136) โปแลนด์	166) สวิตเซอร์แลนด์
107) มาลี	137) โปรตุเกส	167) ซีเรีย
108) มอลตา	138) กาตาร์	168) ทาจิกิสถาน
109) หมู่เกาะ
มาร์แชลล์	139) โรมานี	169) แทนซาเนีย
110) มอริเตเนีย	140) รัสเซีย	170) ไทย
111) มอริเชียส	141) รวันดา	171) ทิมอร์ - เลสเต
112) เม็กซิโก	142) เซนต์คิตส์และเนวิส	172) โตโก
113) มอลโดวา	143) เซนต์ลูเชีย	173) ตองกา
114) โมร็อกโก	144) เซนต์วินเซนต์
และเกรนาดีน	174) ตรินิแดดและโตเบโก
115) มองโกเลีย	145) ซามัว	175) ตูนิเซีย
116) มอนเตเนโกร	146) ซานมารีโน	176) ตุรกี
117) โมร็อกโก	147) เซาตูเมและปรินซิปี	177) เติร์กเมนิสถาน
118) โมซัมบิก	148) ซาอุดีอาระเบีย	178) ยูกันดา
119) พม่า	149) เซเนกัล	179) ยูเครน
120) นามิเบีย	150) เซอร์เบีย	180) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์
121) นาอูรู	151) เซเชลส์	181) สหราชอาณาจักร
122) เนปาล	152) เซียร์ราลีโอน	182) สหรัฐอเมริกา
123) เนเธอร์แลนด์	153) สิงคโปร์	183) อูรุกวัย
124) นิวซีแลนด์	154) ซินต์มาร์เติน	184) อุซเบกิสถาน
125) นิการากัว	155) สโลวะเกีย	185) นครรัฐวาติกัน
126) ไนเจอร์	156) สโลวีเนีย	186) เวเนซุเอลา
127) ไนจีเรีย	157) โซมาเลีย	187) เวียดนาม
128) นอร์เวย์	158) แอฟริกาใต้	188) เยเมน
129) โอมาน	159) สาธารณรัฐเซาท์ซูดาน	189) แคมเบีย
		190) ซิมบับเว

5. สำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อย (Sub Bureaus)

สำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยของประเทศสหราชอาณาจักร

- 1) เบอร์มิวดา
- 2) ยิบรอลตาร์
- 3) หมู่เกาะเคย์แมน
- 4) แองกวิลลา
- 5) มอนต์เซอร์รัต
- 6) หมู่เกาะบริติชเวอร์จิน
- 7) เดกส์และเคคอส

สำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยของประเทศสหรัฐอเมริกา

- 1) อเมริกันซามัว
- 2) เปอร์โตริโก

สำนักงานกลางแห่งชาติหน่วยย่อยของประเทศจีน

- 1) ฮองกง
- 2) มาเก๊า

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	พันตำรวจโท ไพศิษฐ์ ลังคะพงศ์
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - Certificate in English as a Foreign Language, The Hammersmith and West London College (UK) - Diploma in Art, The London International Film School (UK) - นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การระหว่างประเทศและการทูต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - ประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษด้านกฎหมาย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช - Diploma (FBI Course), FBI National Academy (USA)
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2532-2533	รองสารวัตรแผนกประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรมตำรวจ
พ.ศ. 2533-2534	ผู้ช่วยนายเวรจเรตำรวจ
พ.ศ. 2534-2537	รองสารวัตรตรวจพาหนะทางอากาศ กองตรวจคนเข้าเมือง และปฏิบัติหน้าที่สำนักงานรองอธิบดีกรมตำรวจ (ฝ่ายป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม)
พ.ศ. 2537-2539	รองสารวัตร กองตรวจคนเข้าเมือง 1 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
พ.ศ. 2539-2546	สารวัตรกองกำกับการตำรวจสากล กองการต่างประเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ศ. 2545-2546	ช่วยราชการกรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม
พ.ศ. 2546-2548	พนักงานสอบสวนคดีพิเศษ 8 สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. 2548-2554	ผู้อำนวยการส่วนกิจการต่างประเทศ สำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. 2554-2556	ปฏิบัติหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญด้านคดีพิเศษ (9) กำกับดูแลศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. 2556-2558	ผู้อำนวยการศูนย์ต่อต้านการค้ามนุษย์ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ผู้บัญชาการสำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่างประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ

การฝึกอบรม (ที่สำคัญ)

พ.ศ. 2531-2532	หลักสูตรฝึกอบรมเป็นนายร้อยตำรวจชั้นสัญญาบัตร โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สามพราน
พ.ศ. 2540	Immigration Control Administration, JICA JAPAN
พ.ศ. 2543	Investigation Course, International Law Enforcement Academy, Bangkok, Thailand
พ.ศ. 2547	หลักสูตรผู้บริหารระดับกลาง กระทรวงยุติธรรม
พ.ศ. 2551	หลักสูตรนักบริหารกิจการยุติธรรม
พ.ศ. 2559	หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ประสบการณ์การสอน

พ.ศ. 2541-2545	ผู้บรรยายเรื่องอาชญากรรมข้ามชาติ หลักสูตรการสืบสวน กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
พ.ศ. 2556-2559	ผู้บรรยายเรื่อง Human Trafficking, International Law Enforcement Academy, Bangkok, Thailand

เกียรติประวัติ

พ.ศ. 2551	ข้าราชการพลเรือนดีเด่น กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม
-----------	--

ตำแหน่งปัจจุบัน

ผู้บัญชาการสำนักกิจการต่างประเทศและคดีอาชญากรรมระหว่าง
ประเทศ กรมสอบสวนคดีพิเศษ